

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBRZEG

*na lata 2011-2014
z perspektywą na lata 2015-2018*

Wykonawca: mgr Natalia Springer	
Kierownik projektu: mgr inż. Anna Rodak	

czerwiec, 2011 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	6
II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
2.1. PODSTAWY PRAWNE I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY	6
2.2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY.....	7
2.3. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBRZEG.....	8
III. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	19
3.1. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA	19
3.2. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA ZCHODNIOPOMORSKIEGO NA LATA 2008 - 2011 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY 2012 – 2015	23
3.3. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU KOŁOBRZESKIEGO NA LATA 2010-2013 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2014-2017	29
IV. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	30
4.1. STAN ŚRODOWISKA MIASTA KOŁOBRZEG ORAZ OBSZARÓW OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	30
4.1.1. ZASOBY PRZYRODY I KRAJOBRAZ.....	30
4.1.2. SUROWCE MINERALNE	43
4.1.3. GLEBY	44
4.1.4. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH.....	44
4.1.5. ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH	45
4.1.6. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA	47
4.1.7. HAŁAS	51
4.1.8. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	51
V. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU,	

W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 r. O OCHRONIE PRZYRODY.....	52
VI. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	58
VII. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	59
VIII. RODZAJ I SKALA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	62
8.1. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA, CZAS TRWANIA, ZASIĘG, CZĘSTOTLIWOŚĆ I ODWRACALNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ.....	62
8.2. ETAP REALIZACJI ZADAŃ.....	63
8.2.1. ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA.....	63
8.2.2. HAŁAS.....	64
8.2.3. ZANIECZYSZCZENIA WÓD	65
8.2.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ ORAZ NA OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY.....	65
8.2.5. ODPADY	67
8.3. ETAP EKSPLOATACJI	67
8.3.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	67
8.3.2. HAŁAS.....	70
8.3.3. ZANIECZYSZCZENIA WODY	71
8.3.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ ORAZ NA OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY.....	72
8.3.5. ODPADY	88
8.4. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA DLA ZDROWIA LUDZI	88
8.4.1. NA ETAPIE REALIZACJI	88
8.4.2. NA ETAPIE EKSPLOATACJI.....	89
8.5. WPŁYW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU NA OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WŁAŚCIWOŚCIACH NATURALNYCH LUB POSIADAJĄCYCH ZNACZENIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	89

8.6.	PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH	91
8.7.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA RAPORTU ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	92
IX.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	94
X.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	98
XI.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD ANALIZY PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	98
XII.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	100
XIII.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM ..	100

SPIS TABEL

Tab. 1. Cele środowiskowe województwa zachodniopomorskiego	23
Tab. 2. Powierzchnia lasów na terenie miasta Kołobrzeg w 2009 roku.....	33
Tab. 3. Wykaz istniejących pomników przyrody.....	37
Ryc. 1. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” na terenie miasta Kołobrzeg.....	40
Ryc. 2. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” na terenie miasta Kołobrzeg	42
Ryc. 3. Położenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” na terenie miasta Kołobrzeg.....	43
Tab. 4. Charakterystyka punktu pomiarowego Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)	46
Tab. 5. Wyniki oceny wód rzeki Parsęty w 2008 roku	46
Tab. 6. Zestawienie wyników oceny jakości wód przejściowych i przybrzeżnych dla stanowiska pomiarowego zlokalizowanego w Kołobrzegu w 2008 i 2009 roku	47
Tab. 7. Zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujących na terenie SOO Dorzecze Parsęty.....	75
Tab. 8. Zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujących na terenie SOO Trzebiatowsko- Kołobrzeski Pas Nadmorski	80
Tab. 9. Potencjalne zagrożenia dla ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujących na terenie SOO Zatoka Pomorska	84
Tabela 10 Wskaźniki monitorowania Programu	99

I. WSTĘP

Przedmiotem prognozy jest „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2011 – 2014 z perspektywą na lata 2015-2018”, który opracowany został zgodnie z wymogami prawnymi ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150, z późn. zm.).

Dokument ten zawiera; analizę i ocenę stanu istniejącego, perspektywy i prognozowane zmiany tego stanu, zdefiniowane cele i kierunki działań, a także wskazanie koniecznych do podjęcia działań zmierzających do poprawy istniejącego stanu. Określa także harmonogram ich wykonania oraz źródła i metody pozyskiwania środków finansowych koniecznych dla realizacji tych działań.

Program jest aktualizacją Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2015 przyjętego Uchwałą Nr XLIX/664/10 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 24 sierpnia 2010 roku.

II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. PODSTAWY PRAWNE I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Sporządzenie niniejszej Prognozy spełnia obowiązki prawne nakładane na samorządy terytorialne przez ustawę Prawo Ochrony Środowiska, Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, a także Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg została wykonana na zlecenie Gminy Miasto Kołobrzeg.

Podstawę prawną wykonania Prognozy stanowi art. 46 oraz art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.). Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem opracowania jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji celów i zadań zawartych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska oraz ocena ich natężenia, rozłożenia w czasie a także określenie, czy w dokumencie w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego obszaru oraz zasady zrównoważonego rozwoju.

Wnioski, które powstaną na podstawie analiz w niniejszym dokumencie mogą okazać się przydatnym narzędziem w procesie decyzyjnym, a także podczas weryfikacji strategii dalszego rozwoju miasta.

2.2. ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY

Zakres i szczegółowość niniejszej prognozy zostały podyktowane wymaganiami art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

W związku z powyższym niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg:

- zawiera:
  - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
  - informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
- określa, analizuje i ocenia:
  - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
  - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego

dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
- przedstawia:
  - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i szczegółowość niniejszej prognozy zostały uzgodnione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie [Załącznik 2] oraz przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego [Załącznik 3].

2.3. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KOŁOBRZEG

Działania planowane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska są kontynuacją prac realizowanych przez Gminę Miasto Kołobrzeg w kierunku rozwoju gospodarczego i społecznego, zgodnego z zasadami i normami dotyczącymi ochrony

środowiska naturalnego i zrównoważonego rozwoju. Wszelkie wysiłki podejmowane przez Gminę Miasto Kołobrzeg zmierzają do osiągnięcia nadrzędnego celu, który został zdefiniowany jako: „Trwały, niezagrażający środowisku naturalnemu rozwój społeczno-gospodarczy miasta”.

Cele aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg są zbieżne lub bezpośrednio wynikają z zapisów Polityki Ekologicznej Państwa.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz zagrożenia środowiska w „Programie...” zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w mieście Kołobrzeg.

W zakresie ochrony przyrody:

- Ochrona obszarów cennych przyrodniczo
- Rozwój i ochrona zieleni miejskiej
- Ochrona zasobów leśnych

W zakresie ochrony wód:

- Systematyczna rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej
- Zapewnienie najwyższej jakości wód powierzchniowych i podziemnych

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:

- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z ciepłownictwa
- Zmniejszenie emisji komunikacyjnej

W zakresie ochrony strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego:

- Ochrona brzegów morskich
- Modernizacja portów i poprawa dostępu do portu

W zakresie ochrony powierzchni ziemi:

- Zapewnienie dotrzymania standardów jakości gleb na terenie miasta

W zakresie edukacji ekologicznej:

- Kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców

W Programie wyznaczono cele systemowe w zakresie zasobów przyrody, zasobów wodnych, powietrza atmosferycznego, powierzchni terenu i środowiska glebowego, ochrony strefy brzegowej morza bałtyckiego oraz edukacji ekologicznej wyznaczające stan jaki należy osiągnąć w horyzoncie czasowym 8 lat.

Na poszczególne cele systemowe składają się kierunki działań. W ramach poszczególnych kierunków działań określono konkretne zadania, których realizacja pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych celów.

Cel systemowy 1: Ochrona i rozwój obszarów chronionych. Ochrona bioróżnorodności.

Kierunki działań:

Kierunek I: Doskonalenie systemu obszarów chronionych i ochrona obiektów cennych przyrodniczo:

Kierunek II: Ochrona bioróżnorodności

Kierunek III: Ochrona lasów

Kierunek I: Doskonalenie systemu obszarów chronionych i ochrona obiektów cennych przyrodniczo:

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo
- Bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta
- Rewitalizacja Kołobrzesckiej Strefy Uzdrawiskowej- Park Nadmorski i Park Jedności Narodowej

– **Zadania długoterminowe:**

- Dalszy rozwój i bieżąca ochrona obiektów cennych przyrodniczo
- Budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej
- Bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta

Kierunek II: Ochrona bioróżnorodności:

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej
- Utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew
- Uzupełnienie szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków

– **Zadania długoterminowe:**

- Bieżące utrzymanie zieleni miejskiej oraz zadrzewień przydrożnych

Kierunek III: Ochrona lasów:

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Lokalizacja zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

- Systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych
  - Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe, degradacja
  - Monitoring procesu zwiększania zalesień
  - Zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych
- **Zadania długoterminowe:**
- Kontynuacja zadań krótkoterminowych.

Cel systemowy 2: Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Zapewnienie mieszkańcom miasta odpowiedniej jakości wody do picia.

Kierunki działań:

Kierunek I: Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunek II: Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

Kierunek I: Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych:

- **Zadania krótkoterminowe:**
- Modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku - deodoryzacja, hermetyzacja
  - Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej:
    - ul. Wojska Polskiego,
    - ul. Armii Krajowej,
    - ul. Krakusa,
    - ul. Wandy,
    - ul. Witosa,
    - ul. Brzeska (Podczele),
    - ul. Kolumba.
- **Zadania długoterminowe:**
- Dalsza modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku
  - Dalsza rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta

Kierunek II: Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi:

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie miasta:
  - ul. Krakusa,
  - ul. Wandy,
  - ul. Witosza,
  - ul. Brzeska (Podczele),
  - ul. Kolumba
  - ul. Słowicza,
  - ul. Głogowa,
  - ul. Bzów,
  - ul. Akacyjowa,
  - ul. Zbowidowców,
  - ul. Kapitańska,
  - ul. Marynarska,
  - ul. Bosmańska,
  - ul. Słowackiego,
  - ul. Wierzbowa,
  - ul. Różana,
  - ul. Sosnowa,
  - ul. Wolności,
  - ul. Bydgoska,
  - ul. Szafirowa,
  - ul. Szmaragdowa,
  - ul. Diamentowa,
  - ul. Rubinowa.
- Przebudowa kanałów deszczowych w pasie drogowym ul. Łopuskiego
- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz z budową odpływu do morza w km 336+150
- Przebudowa magistrali DN 350 ul. Młyńska
- Remont Kanału Drzewnego w km 0+500 - 1+700 oraz remont Kanału Drzewnego Małego w km 0+000 - 0+300
- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Parsęty.

– **Zadania długoterminowe:**

- Dalsza rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta
- Kontynuacja realizacji działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej miasta

Cel systemowy 3: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego. Ochrona przed hałasem i polami elektromagnetycznymi.

Kierunki działań:

Kierunek I: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa

Kierunek II: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych

Kierunek III: Ochrona przed hałasem

Kierunek IV: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Kierunek I: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa

– Zadania krótkoterminowe:

- Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie
- Modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii.
- Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych w tym termomodernizacja głównego budynku Urzędu Miasta Kołobrzeg zlokalizowanego przy ul. Ratuszowej 13 w Kołobrzegu
- Redukowanie emisji niskiej poprzez propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, rozpowszechnienie stosowania drewna, trocin, trzciny energetycznej czy gazu

- Edukacja ekologiczna społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii
- Modernizacja kotła WR-25 (Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu)
- Budowa układu ko generacyjnego(Miejska Energetyka Ciepła Sp. Z o.o. w Kołobrzegu)
- **Zadania długoterminowe:**
  - Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie
  - Dalsza modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii.
  - Kontynuacja prac termomodernizacyjnych
  - Kontynuacja działań mających na celu propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych
  - Kontynuacja edukacji ekologicznej społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii
  - Bieżące utrzymanie Ciepłowni Centralnej eksploatowanej przez Miejską Energetykę Ciepłą Sp. z o. o. w Kołobrzegu

Kierunek II: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych

- **Zadania krótkoterminowe:**
  - Budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11
  - Ograniczenie emisji komunikacyjnej i ochrona przed jej negatywnym oddziaływaniem poprzez budowę obejść drogowych, budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych
  - Budowa i przebudowa ulic na terenie miasta:

- przebudowa ul. Towarowej i ul. Zdrojowej,
  - przebudowa ul. Artyleryjskiej,
  - przebudowa ul. Kołłątaja (w ramach Rewitalizacji Kołobrzesckiej Strefy Uzdrawiskowej),
  - przebudowa ulicy Św. Macieja w ramach projektu Rewitalizacja „Czerwonych Koszar”,
  - przebudowa ul. Radomskiej,
  - budowa ul. Plażowej,
  - przebudowa ul. Wileńskiej,
  - przebudowa ul. Rzecznej,
  - przebudowa ul. Wiosennej,
  - budowa ul. Orłowskiego,
  - drogi na osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. VI Dywizji Piechoty.
- Rozpoznanie możliwości i ewentualna budowa ścieżki rowerowej byłby torowisku w rejonie ul. Bałtyckiej i Wiosennej
  - Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)
- **Zadania długoterminowe:**
- Budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11 (kontynuacja prac budowlanych)
  - Dalsza budowa, przebudowa, remonty dróg oraz rozwiązywanie połączeń dróg lokalnych
  - Dalsza budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta
  - Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac

budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)

Kierunek III: Ochrona przed hałasem

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Monitoring hałasu drogowego w wyznaczonych punktach, dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc
- Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów
- Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych.
- Ograniczenie hałasu emitowanego przez środki transportu (transport drogowy i szynowy)
- Ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z prowadzonej działalności gospodarczej i przemysłowej
- Zapewnienie przestrzegania zasady strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji) w planowaniu przestrzennym
- Ochrona oraz promowanie cichych obszarów, na których występuje naturalny klimat akustyczny

– **Zadania długoterminowe:**

- Kontynuacja zadań krótkoterminowych

Kierunek działań IV: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Prowadzenie badań poziomów pól elektromagnetycznych
- Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego
- Wyodrębnienie obszarów i prowadzenie rejestru terenów, gdzie stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku
- Opracowanie programu ograniczenia emisji PEM do środowiska
- Podnoszenie świadomości społeczeństwa o źródłach i stopniu oddziaływania pól elektromagnetycznych

– **Zadania długoterminowe:**

- Kontynuacja zadań krótkoterminowych

Cel systemowy 4: Ochrona środowiska glebowego i zasobów kopalin

Kierunki działań:

Kierunek I: Zapobieganie degradacji gleb i rekultywacja gleb zdegradowanych

Kierunek II: Ochrona zasobów kopalin

Kierunek I: Zapobieganie degradacji gleb i rekultywacja gleb zdegradowanych

– Zadania krótkoterminowe:

- Wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów
- Promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej
- Poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych
- Promowanie upraw energetycznych
- Prowadzenie prac zalesieniowych na gruntach o niskiej przydatności rolniczej i gruntów wyłączonych z dopłat
- Ochrona gleb przed erozją i zakwaszeniem
- Prowadzenie rekultywacji terenów uznanych za zdegradowane zgodnie z wojewódzkim rejestrem

– Zadania długoterminowe:

- Kontynuacja zadań krótkoterminowych.

Kierunek II: Ochrona zasobów kopalin

– Zadania krótkoterminowe:

- Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu „dzikich wysypisk”
- Stosowanie jako kruszyw materiałów pochodzących z odzysku
- Racjonalne zagospodarowanie terenu występowania zasobów wód leczniczych oraz rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego

– Zadania długoterminowe:

- Kontynuacja zadań krótkoterminowych.

Cel systemowy 5: Ochrona strefy brzegowej Morza Bałtyckiego

Kierunki działań:

Kierunek I: Ochrona brzegów morskich

Kierunek II: Modernizacja portów w Kołobrzegu

Kierunek III: Poprawa dostępu do portu

Kierunek I: Ochrona brzegów morskich

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego (Kołobrzeg 328,9-330,28
- Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Przebudowa ścianki szczelnej w Kołobrzegu
- Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Wykonanie sztucznego zasilenia brzegu morskiego
- Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Monitoring brzegu morskiego w zakresie występowania niewybuchów i niewypałów wraz z ich usunięciem w miejscowości Kołobrzeg – „zeskanowanie” dna morskiego w strefie płytkiego podbrzeża wraz z wydobywaniem i utylizacją stwierdzonych niewybuchów i niewypałów na odcinku ok. 2 km brzegu morskiego
- Ochrona brzegów w Kołobrzegu (km 330,4 – 333,4)
- Odbudowa odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ulicy Sułkowskiego

– **Zadania długoterminowe:**

- Kontynuacja działań mających na celu ochronę brzegów morskich (charakter działań – w zależności od bieżących potrzeb)

Kierunek II: Modernizacja portów w Kołobrzegu

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Modernizacja i rozbudowa Portu Jachtowego w Kołobrzegu Etap I
- Modernizacja Pomostu Drewnianego w Porcie Rybackim
- Realizacja projektu „Innowacyjne rozwiązania w Porcie Rybackim Kołobrzeg” – budowa nowych, mniej energochłonnych systemów oświetleniowych – zainstalowanie trzech turbin wiatrowych dla pozyskania energii odnawialnej oraz dziesięciu lamp oświetleniowych zasilanych energią wiatrową i słoneczną

– **Zadania długoterminowe:**

- Kontynuacja prac modernizacyjnych w portach

Kierunek III: Modernizacja portów w Kołobrzegu

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej)
Etap I
- Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej)
Etap II
- Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu Etap III

– **Zadania długoterminowe:**

- Bieżące utrzymanie i modernizacja i Portu Kołobrzeg i infrastruktury towarzyszącej

Cel systemowy 6: Edukacja ekologiczna społeczeństwa

Kierunki działań:

Kierunek I: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Kierunek I: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa

– **Zadania krótkoterminowe:**

- Organizacja szkoleń, konkursów, prelekcji, wystaw, wycieczek z zakresie ochrony środowiska. Udział w akcjach: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, „Zielony Kołobrzeg”, „Sprzątanie brzegów Parsęty”
- Elektroniczna baza danych dotyczących ochrony środowiska

– **Zadania długoterminowe:**

- Kontynuacja zadań krótkoterminowych

III. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

3.1. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest przyjęta w Konstytucji RP zasada zrównoważonego rozwoju, której istotą jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki. Zasada ta ma za zadanie

19

zapewnić taki rozwój społeczno - gospodarczy, w którym w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli zarówno obecnych, jak i przyszłych pokoleń, następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

OBSZAR PRIORYTETOWY 1: KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH

CEL: Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych

- poddawanie ocenie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów wszystkich sektorów gospodarki
- uwzględnienie wyników tych ocen w ostatecznych wersjach tych dokumentów

CEL: Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska

- uruchomienie mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów („zielone zamówienia”, „zielone miejsca pracy”, transfer technologii służących ochronie środowiska)
- kreowanie świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju

CEL: Zarządzanie środowiskowe

- szerokie przystępowanie do Systemu Zarządzania i Audytu - EMAS (*ang. Environmental Management Audit Scheme*)
- tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie (podnoszenie prestiżu, ograniczenie kontroli)

CEL: Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie” prowadzącą do:
  - proekologicznych zachowań konsumenckich
  - prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska
  - organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska
  - uczestnictwa w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska

CEL: Rozwój badań i postęp techniczny

- zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrażaniu ekoinnowacji w przemyśle oraz produkcji wyrobów przyjaznych środowisku

- doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska

CEL: Odpowiedzialność za szkody w środowisku

- stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody
- w przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą ponieść jej sprawcy

CEL: Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym

- przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego (uwzględnienie zasad ochrony środowiska) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

OBSZAR PRIORYTETOWY 2: OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH

CEL: Ochrona przyrody

- zachowanie bogatej bioróżnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji
- umożliwienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju

CEL: Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych
- kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej lasów
- zachowanie bogactwa biologicznego
- rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej

CEL: Racjonalne gospodarowanie zasobami wody

- racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób by uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi
- zwiększenie samodofinansowania gospodarki wodnej
- maksymalizacja oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne
- zwiększenie retencji wodnej
- skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem

CEL: Ochrona powierzchni ziemi

- rozpowszechnienie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego
- przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno- błotnych przez czynniki antropogenne
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą

CEL: Gospodarowanie zasobami geologicznymi

- doskonalenie prawodawstwa dotyczącego ochrony zasobów kopalin, wód podziemnych
- ograniczenie presji środowiskowej podczas prac geologicznych i eksploatacji kopalin
- wzmocnienie ochrony niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowanie przestrzennego
- eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin
- wykonanie bilansu pojemności struktur geologicznych, w których możliwa jest sekwencja dwutlenku węgla
- rozpoznanie geologiczne złóż soli kamiennej, wyczerpanych złóż ropy i innych struktur geologicznych pod kątem magazynowanie ropy naftowej i gazu ziemnego oraz składowanie odpadów
- dokumentacja dyspozycyjnych wód leczniczych i termalnych oraz głównych zbiorników wód podziemnych

OBSZAR PRIORYTETOWY 3: POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO

CEL: Środowisko i zdrowie

- dalsza poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia
- skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenia powietrza

CEL: Jakość powietrza

- osiągnięcie dla roku 2012. limitów dla SO₂ - 358 tys. ton, dla NO_x - 239 tys. ton.
- ograniczenie emisji pyłu drobnego o granulacji 10 mikrometrów (PM10) oraz 2,5 mikrometra (PM 2,5)
- całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową oraz wycofanie ich z obrotu i stosowania na terytorium Polski

CEL: Ochrona wód

- zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych
- przywrócenie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
- zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków
- opracowanie planów gospodarowania wodami oraz programu wodno - ściekowego

CEL: Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych

- dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas

- podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe

CEL: Substancje chemiczne w środowisku

- stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH

Przeprowadzona analiza celów i działań prowadzących do ich realizacji, które zawarte zostały w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg pozwala stwierdzić, że w cele i działania przedstawione w tym dokumencie są zgodne z celami wytyczonymi w Polityce Ekologicznej Państwa.

3.2. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO NA LATA 2008 - 2011 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY 2012 – 2015

Cele środowiskowe przyjęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015” przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 1. Cele środowiskowe województwa zachodniopomorskiego

I CEL STRATEGICZNY: DALSZĄ POPRAWĄ JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO DLA OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW POLSKI		
Cel 1. Poprawa jakości środowiska	Cel 1.1. Poprawa gospodarki wodnej	Cel 1.1.1. Poprawa jakości wody i osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
		Cel 1.1.2. Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią
	Cel 1.2. Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza	-
	Cel 1.3. Poprawa klimatu akustycznego	-
	Cel 1.4. Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	-
Cel 2. Poprawa gospodarki odpadami	-	-
Cel 3. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów	-	-

zdegradowanych		
Cel 4. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego	-	-
Cel 5. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego	-	-
II CEL STRATEGICZNY: OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH		
Cel 6. Ochrona złóż kopalin	-	-
Cel 7. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego	-	-
Cel 8. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów	-	-
III CEL STRATEGICZNY: WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA OCHRONĄ ŚRODOWISKA		
Cel 9. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	-	-

Źródło danych: Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015

Szczegółową charakterystykę celów i zadań przedstawionych w dokumencie pn. „Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012-2015” omówiono poniżej.

I CEL STRATEGICZNY: DAJSZA POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO DLA OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW POLSKI

Cel 1. Poprawa jakości środowiska

Cel 1.1. Poprawa gospodarki wodnej

Cel 1.1.1. Poprawa jakości wody i osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych – cele średniookresowe w latach 2008-2014

Zadanie: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód

Zadanie: Osiągnięcie przez wody użytkowe standardów jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej w zakresie spełnienia warunków przydatności do picia, kąpieli oraz do bytowania ryb.

Zadanie: Spełnienie wymagań jakościowych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Zadanie: Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i jezior.

Cel 1.1.1. Poprawa jakości wody i osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych – kierunki działań w latach 2008 - 2011

Zadanie: Poprawa jakości wód.

Zadanie: Spełnienie wymagań jakościowych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Cel 1.1.2. Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią - cele średniookresowe w latach 2008-2014

Zadanie: Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych.

Zadanie: Ochrona przed skutkami suszy i powodzi.

Cel 1.1.2. Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią - kierunki działań w latach 2008 - 2011

Zadanie: Racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych.

Zadanie: Ochrona przed powodzią i suszą.

Cel 1.2. Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza

Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza – cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Poprawa jakości powietrza.

Zadanie: Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza.

Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza – kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Ograniczanie emisji pyłu PM10 mające na celu utrzymanie standardów jakości powietrza dla PM10 w miastach Koszalin i Świnoujście oraz w powiatach: polickim, stargardzkim, gryfińskim, myśliborskim, szczecineckim i kołobrzeskim**).

Zadanie: Zmniejszenie ryzyka narażenia ludności na ozon troposferyczny.

Zadanie: Wyodrębnianie obszarów naruszeń standardów jakości powietrza z określeniem zakresu naruszeń, zgodnie z POŚ.

Zadanie: Opracowanie programu wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.

Zadanie: Ograniczenie emisji lotnych związków organicznych (LZO).

Zadanie: Ochrona przed emisją gazów cieplarnianych.

Zadanie: Eliminowanie wykorzystania substancji zubażających warstwę ozonową.

Cel 1.3. Poprawa klimatu akustycznego

Poprawa klimatu akustycznego - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Poprawa klimatu akustycznego.

Poprawa klimatu akustycznego - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa zachodniopomorskiego ponad normatywnym hałasem.

Zadanie: Promowanie inwestycji mających na celu ograniczenie narażenia na hałas komunikacyjny i przemysłowy.

Cel 1.4. Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ochrona mieszkańców województwa zachodniopomorskiego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Identyfikacja zagrożeń promieniowania elektromagnetycznego.

Zadanie: Ochrona ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Cel 2. Poprawa gospodarki odpadami

Poprawa gospodarki odpadami - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Poprawa gospodarki odpadami.

Zadanie: Utworzenie spójnego wojewódzkiego systemu gospodarowania odpadami.

Poprawa gospodarki odpadami - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Cel 3. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych

Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ochrona gleb przed degradacją.

Zadanie: Rekultywacja terenów zdegradowanych.

Zadanie: Opracowanie strategii zagospodarowania urobków z prac pogłębiarskich w ramach rozbudowy i modernizacji infrastruktury portowej (cel kierunkowy 2.1 ze Strategii Rozwoju Gospodarki Morskiej Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015).

Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Ochrona gleb przed degradacją.

Zadanie: Rekultywacja terenów zdegradowanych

Cel 4. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego

Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego i Zalewu Szczecińskiego - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Budowa, utrzymywanie i ochrona umocnień brzegowych, wydmy i zalesień ochronnych w pasie technicznym.

Zadanie: Realizacja zadań „Programu ochrony brzegów morskich” dla województwa zachodniopomorskiego.

Zadanie: Zabezpieczanie mienia wyrzuconego przez morze w pasie technicznym.

Zadanie: Prowadzenie spraw związanych z administrowaniem obszarami Natura 2000.

Zadanie: Realizacja zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi dla województwa zachodniopomorskiego.

Cel 5. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego

Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ograniczenie skutków dla ludzi, środowiska.

Zadanie: Ograniczenie zagrożeń chemicznych z produkcji, obrotu i stosowania substancji chemicznych.

Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ograniczenie skutków dla ludzi, środowiska.

Zadanie: Ograniczenie zagrożeń chemicznych z produkcji, obrotu i stosowania substancji chemicznych.

<p>II CEL STRATEGICZNY: OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH</p>

Cel 6. Ochrona złóż kopalin

Ochrona złóż kopalin - kierunki w latach 2008-2011

Zadanie: Identyfikacja złóż kopalin na obszarze województwa zachodniopomorskiego.

Zadanie: Nadzór nad eksploatacją złóż kopalin, racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniem kopalin, w tym kopalin towarzyszących.

Zadanie: Ochrona obszarów występowania złóż kopalin przed zagospodarowaniem uniemożliwiającym eksploatację.

Zadanie: Racjonalne zagospodarowanie terenu występowania zasobów wód leczniczych oraz rozwój lecznictwa uzdrowiskowego.

Cel 7. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego

Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Opracowanie planów ochrony.

Zadanie: Utworzenie nowych obszarów chronionych.

Zadanie: Opracowanie i realizacja zapisów planu ochrony obszarów Natura 2000.

Zadanie: Utworzenie transgranicznych obszarów chronionych.

Zadanie: Opracowanie dokumentacji.

Cel 8. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów

Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów - cele średniookresowe 2008-2015

Zadanie: Ochrona i rozwój systemu obszarów chronionych, ochrona roślin i zwierząt, ochrona siedlisk i ekosystemów oraz krajobrazu.

Zadanie: Wykorzystanie funkcji lasów jako instrumentu ochrony środowiska.

Zadanie: Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych.

Zadanie: Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych.

Zadanie: Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobiegania ich skutkom.

III CEL STRATEGICZNY: WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA OCHRONĄ ŚRODOWISKA

Cel 9. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Zadanie: Monitoring i ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Zadanie: Monitoring i ocena jakości powietrza.

Zadanie: Monitoring klimatu akustycznego.

Zadanie: Monitoring pól elektromagnetycznych

Zadanie: Kontrola przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska

Zadanie: Edukacja ekologiczna i dostęp do informacji

Przeprowadzona analiza celów i działań prowadzących do ich realizacji, które zawarte zostały w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg pozwala stwierdzić, że w cele i działania przedstawione w tym dokumencie są zgodnie z celami wytyczonymi w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego.

3.3. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU KOŁOBRZESKIEGO NA LATA 2010-2013 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2014-2017

Zestawienie przyjętych do realizacji celów strategicznych i środowiskowych dla powiatu kołobrzeskiego w latach 2010-2017 przedstawiono poniżej.

I CEL STRATEGICZNY: DALSZĄ POPRAWĄ JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO DLA OCHRONY ZDROWIA MIESZKAŃCÓW

CEL ŚRODOWISKOWY 1. Poprawa gospodarki wodnej

CEL ŚRODOWISKOWY 2. Poprawa jakości powietrza i spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza

CEL ŚRODOWISKOWY 3. Poprawa klimatu akustycznego

CEL ŚRODOWISKOWY 4. Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych

CEL ŚRODOWISKOWY 5. Poprawa gospodarki odpadami

CEL ŚRODOWISKOWY 6. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych

CEL ŚRODOWISKOWY 7. Ochrona strefy brzegowej i zaplecza brzegów Morza Bałtyckiego

CEL ŚRODOWISKOWY 8. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i minimalizacji ich skutków oraz zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego

II CEL STRATEGICZNY: OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

CEL ŚRODOWISKOWY 9. Ochrona złóż kopalin

CEL ŚRODOWISKOWY 10. Zachowanie równowagi ekologicznej w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego

CEL ŚRODOWISKOWY 11. Ochrona i racjonalne użytkowanie lasów

III CEL STRATEGICZNY: WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA OCHRONĄ ŚRODOWISKA

CEL ŚRODOWISKOWY 12. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

Przeprowadzona analiza celów i działań prowadzących do ich realizacji, które zawarte zostały w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg pozwala stwierdzić, że cele i działania przedstawione w tym dokumencie są zgodnie z celami wytyczonymi w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzieskiego.

IV. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

4.1. STAN ŚRODOWISKA MIASTA KOŁOBRZEG ORAZ OBSZARÓW OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

4.1.1. ZASOBY PRZYRODY I KRAJOBRAZ

Szata roślinna

Na obszarze miasta Kołobrzeg występują naturalne ekosystemy bagienne, wodne i leśne, które są potencjalnym miejscem występowania cennych gatunków roślin.

- **Roślinność leśna i zaroślowa**

W północno-wschodniej części miasta, w obrębie użytku ekologicznego „Ekopark Wschodni” zachowały się stosunkowo niewielkie powierzchnie lasów bagiennych i łęgowych, zarośli łożowych, grądów i lasów bukowych. Bezpośrednio w strefie nadmorskiej tego obszaru, na klifach i wtórnie usypanych wydmach rozwinął się dynamiczny kompleks zarośli rokitnika, niskopiennych lasków oraz fragmentów zaburzonych fitocenoz leśnych nawiązujących do łęgów. W części północno-zachodniej Kołobrzegu wąski pas wydmy porośnięty jest przez acidofilny las dębowo-brzozowy z dużym udziałem nasadzonej sosny. Na południowych krańcach miasta spotkać można z rzadka rozproszone wśród pól cierniste zarośla tarninowo-głogowe.

- **Roślinność halofilna**

Solniska w Kołobrzegu, ze względu na konfigurację terenu, pozbawione są kontaktu z wodą morską. Ich występowanie uwarunkowane jest obecnością słonych źródeł. Dzięki swojemu pochodzeniu i położeniu należą do wyjątkowych na polskim wybrzeżu.

Mimo dużych strat wynikających z destrukcyjnej działalności ludzkiej i zaniechania umiarkowanego wykorzystywania solnisk, utrzymująca się roślinność halofilna Kołobrzegu jest zróżnicowana i bogata w gatunki cenne i interesujące przyrodniczo.

- **Roślinność inicjalna i murawowa klifów i wydmy**

Jej występowanie związane jest z linią wybrzeża, która w granicach Kołobrzegu ma długość 11 km i jest zróżnicowana na dwa typy brzegu: wydmy - w zachodniej części miasta oraz na odcinku ok. 2 km na wschód od ujścia Parsęty oraz klifowy - powyżej 2 km na wschód od ujścia Parsęty.

- **Roślinność łąkowa i szuwarowa torfowisk niskich**

Na torfach niskich pradoliny kołobrzesko-kamieńskiej, we wschodniej części miasta, rozwinął się szereg zbiorowisk o charakterze półkulturowym, przyjmujących bardziej naturalne cechy w zależności od warunków siedliskowych. Zbiorowiska szuwarowe i wielkoturzycowe tworzą mozaikowy układ, często wzajemnie się przenikając. Ich skład florystyczny jest z tego powodu zbliżony i dość ubogi, a o różnicy między fitocenozą decyduje dominacja jednego z gatunków. Wśród agregacji traw i turzyc wyjątkowy element stanowią barwne, wielogatunkowe zbiorowiska ziołorośli *Filipendulo-Geranium*. Najpiękniej wykształcone występują we wschodnim krańcu „Ekoparku Wschodniego”, na południowo-zachód od dawnego lotniska wojskowego.

- **Roślinność wodna i nadbrzeżna**

Związana jest z rzeką Parsętą i Kanałem Drzewnym, gdzie rozprzestrzeniony jest zespół *Nuphareto-Nymphaeetum albae*, zbiorowisko makrohydrofitów zakorzenionych, o liściach pływających po powierzchni.

Roślinność wodna występuje również w rowach melioracyjnych na Owczym Bagnie, w zachodniej części Kołobrzegu. Dotyczy to szczególnie rowu biegnącego równolegle do brzegu morskiego.

Do zbiorników wód stojących należą w Kołobrzegu: pozbawiony roślinności staw w Parku im. Dąbrowskiego, oczka śródleśne i oczka śródpolne na terenie „Ekoparku Wschodniego”.

- **Roślinność segetalna, ruderalna i wydepczyskowa**

Charakter miejski terenu badań sprawia, że uprawy rolne i związane z nimi zbiorowiska chwastów należą do rzadkości. Mają swoje stanowiska jedynie w południowej

części Kołobrzegu, w okolicach Stramnicy i po zachodniej stronie Parsęty, w okolicach Zieleniewa.

Lasy

Lasy na obszarze miasta zajmują 50,5 ha (wg GUS, dane za 2009 rok), co stanowi 2% całej powierzchni miasta.

Lasy są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą związaną z krajobrazem oraz niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego. Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny, którymi są:

- funkcje ekologiczne (ochronne) – zapewniając stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtującą klimat, stabilizującą klimat atmosfery tworząc, warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów zachowując różnorodność i złożoność krajobrazu;
- funkcje produkcyjne – polegające na pozyskaniu drewna z zachowaniem odnawialności;
- funkcje społeczne – służące kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Lasy mają istotne znaczenie gospodarcze i są kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego oraz mają szczególne znaczenie w ochronie środowiska naturalnego.

Do lasów ochronnych należą:

- lasy w miastach;
- lasy gleboochronne;
- lasy wodoochronne;
- lasy – ostoje zwierząt chronionych;
- lasy – drzewostany nasienne.

Na obszarze miasta występują w przeważającej większości lasy liściaste z małą domieszką drzew iglastych, przeważnie sosny.

Na terenach obniżonych występują lasy bagienne i łęgowe (olsy). W najbardziej zabagnionych terenach występuje porzeczka czarna i wierzba szara. W zależności od środowiska (położenie terenu) występują lasy bukowe. Na obszarach o wysokim lustrze wody występuje olsza czarna, olsza szara i topole. W pasie nadmorskim w części zachodniej występują siedliska o drzewostanie mieszanym lasu brzoźowo-dębowego. Mimo preferowania sosny, udział gatunków borowych w sumie jest nieznaczny.

Lasy spełniają znaczną rolę w likwidowaniu zanieczyszczenia środowiska naturalnego. W lasach absorpcja pyłów wynosi od 30 do 50%, a także następuje absorpcja substancji gazowych.

Tab. 2. Powierzchnia lasów na terenie miasta Kołobrzeg w 2009 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI	
Powierzchnia gruntów leśnych	
ogółem	50,7
lasy ogółem	50,5
lesistość w %	2,0
grunty leśne publiczne ogółem	44,7
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	18,7
grunty leśne prywatne	6,0
LASY NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA	
Powierzchnia gruntów leśnych	
ogółem	32,0
lasy ogółem	32,0
lasy ochronne	26,0
grunty leśne prywatne ogółem	6,0
grunty leśne prywatne osób fizycznych	2,0
grunty leśne gminne ogółem	26,0
grunty leśne gminne lasy ogółem	26,0
grunty leśne gminne lasy ochronne	26,0
Pozyskanie drewna (grubizny)	
ogółem	114
lasy prywatne	114

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Parki i zadrzewienia

Parki miejskie, aleje, starodrzewy, cmentarze stanowią element krajobrazu, jako składnik szaty roślinnej, ostoja fauny i zasobów kulturalnych.

Wśród parków zlokalizowanych na terenie miasta na szczególną uwagę zasługują:

- **Park im. Stefana Żeromskiego**

Park położony jest w północnej części miasta między brzegiem morza a ulicami – Obrońców Westerplatte, Rodziewiczówny, Sikorskiego, Sułkowskiego.

Park o powierzchni 25 ha został założony w 1882 r. Nawiązująca do pierwotnych zbiorowisk nadmorskich flora została wzbogacona interesującymi egzotami. Przed 1935 r. notowano tu (obecnie brak): jodłę olbrzymią, jodłę kaukaską, świerk Engelmanna. W 1997 r. został zaplanowany zakres prac pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych. Wycięto wtedy kilkaset drzew i w kilku miejscach wycięto całkowicie podszyt. Kierowano się wówczas względami

estetycznymi oraz bezpieczeństwem spacerowiczów. Uznano również, że przerzedzenie drzewostanu wpłynie pozytywnie na dalszy wzrost drzew.

- **Park im. Aleksandra Fredry**

Park położony jest w północno-wschodniej części miasta, między ulicami – Sułkowskiego, Fredry, 4 Dywizji Wojska Polskiego, Wschodnia.

Na terenie parku leśnego o powierzchni 21 ha znajduje się fort z 1807 r., przebudowany w 1959 r. na amfiteatr. Występują tam m. in. takie gatunki drzew jak: dąb burgundzki, dąb błotny, grab pospolity, cypryśnik błotny, buk pospolity, sosna wejmutka i in. W 1997 r. został zaplanowany zakres prac pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych w celu odświeżenia cypryśników błotnych, po którym wycięto i kilkaset drzew. Fakt ten sprawił że park częściowo zatracił charakter leśny.

- **Park im. Jedności Narodowej**

Park położony jest w północno-zachodniej części miasta, między brzegiem morskim z ul. Arciszewskiego. Park leśny o powierzchni 7,5 ha jest kontynuacją obecnie ogrodzonego terenu o powierzchni 37 ha, należącego do Portu Wojennego. Najcenniejszymi elementami drzewostanu parku są: olsza czarna, brzoza brodawkowa, buk wschodni, świerk sitkajski, jodła olbrzymia, bez koralowy odm. Strzępolistnej, wiąz holenderski odm. Camperdowna.

Objęcia opieką wymagają wszelkie zadrzewienia przydrożne urozmaicające krajobraz, które stanowią swoiste korytarze ekologiczne wśród pól oraz osłonę przed wiatrami. Aleje drzew wymagają również opieki, a szpalery o przerwanej ciągłości należy uzupełniać dosadzając odpowiednie gatunki.

Lasy, parki i inne zadrzewienia stanowią naturalną osłonę przed występującymi wiatrami, co ma duże znaczenie dla ludności mieszkającej i przebywającej na tym terenie.

Zieleń przykościelna i cmentarna

Zieleń przykościelna, do której należą drzewa i aleje, stanowią wysoka wartość przyrodniczą. Cennym obszarem pod względem przyrodniczym są tereny nieczynnych cmentarzy. Obszary cmentarne są ostojami występowania wielu gatunków roślin będących przedmiotem ochrony.

Flora

Zgodnie z opracowaną „Waloryzacją Przyrodniczą Miasta Kołobrzeg” stwierdzono, że na terenie miasta występuje wiele gatunków prawnie chronionych. Zanotowano 38 gatunków, w tym 28 podlegających ochronie całkowitej i 10 – ochronie częściowej.

Na terenie miasta Kołobrzeg stwierdzono 116 gatunków roślin uważanych za rzadkie lub zagrożone w swoim istnieniu.

Zachowanie tych gatunków ma ogromne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej tych obszarów. Na obszarze miasta zanotowano 982 gatunki roślin naczyniowych.

Fauna

Na obszarze miasta Kołobrzeg występuje duże zróżnicowanie siedliskowe, na co wpływ ma położenie nad Morzem Bałtyckim, depresyjny charakter obszarów przybrzeżnych oraz przepływanie rzeki Parsęty. Fauna Bałtyku jest pod względem ilości gatunków uboga, co wynika z niskiego zasolenia.

Na obszarze miasta i wód przyległych osiedliła się znaczna ilość bezkręgowców i kręgowców. Do nich należą:

- bezkręgowce:
  - mięczaki,
  - owady,
- kręgowce:
  - minogi i ryby,
  - płazy,
  - gady,
  - ptaki,
  - ssaki.

Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją fauny przez zespół opracowujący „Waloryzację Przyrodniczą Miasta Kołobrzeg”, na obszarze miasta Kołobrzeg wyróżniono kilka typów środowisk zasiedlonych przez bezkręgowce:

- obszar strefy przybrzeżnej Bałtyku;
- obszar wydm białych;
- obszar wydm ciemnych z pasem lasu nadmorskiego;
- obszar podmokłych użytków zielonych;
- rzeka Parsęta i małe oczka wodne.

Na obszarze miasta stwierdzono 8 gatunków bezkręgowców objętych ochroną prawną, do których należą: paż żeglarz, biegacz fioletowy, ślimak winniczek, trzmiel ziemny, trzmiel kamiennik, trzmiel rudy, trzmiel gajowy i trzmiel mrowiskowy.

Minogi i ryby

Ustalono, że na obszarze miasta objęto ochroną prawną 9 gatunków, 4 gatunki znajdują się na Polskiej Czerwonej Liście Zwierząt, 3 gatunki na Czerwonej Liście Zwierząt Pomorza Zachodniego, 19 gatunków z Czerwonej Listy Meklemburgii, 26 gatunków

z Czerwonej Listy Brandenburgii oraz 10 gatunków umieszczonych w dyrektywach międzynarodowych.

Płazy

Występujące na obszarze miasta, w ilości dziewięciu, gatunki płazów są objęte ścisłą ochroną gatunkową.

Gady

Na obszarze miasta stwierdzono występowanie sześciu gatunków gadów, które są pod ochroną. Do nich należą: padalec zwyczajny, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata i żółw błotny. Dodatkowo żółw błotny wpisany został do Polskiej Czerwonej Listy Zwierząt.

Ptaki

Na obszarze miasta stwierdzono przebywania 190 gatunków ptaków, z czego lęgowych jest 130 gatunków. Ochroną prawną objęte są 174 gatunki ptaków. Do najcenniejszych należą: batalion, bielik, bocian biały, bocian czarny, cyraneczka, cyranka, czajka, czapla siwa, derkacz, dzięcioł czarny, gągól, kania ruda, kormoran czarny, mewa czarnogłowa, mewa mała i inne mewy, nurogęś, przepiórka, pustułka, rybitwy, słonka, zimorodek i żuraw.

Ssaki

Na obszarze miasta Kołobrzeg stwierdzono 42 gatunki ssaków. Ochroną prawną objęto 14 gatunków, do których należą: borowiec wielki, gacek brunatny, gronostaj, jeż wschodni, karlik malutki, kret, łasica, morświn, mroczek późny, nocek rudy, ryjawka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek i wiewiórka.

Obszary i obiekty prawnie chronione

Obszar chronionego krajobrazu

Uchwałą Nr X/46/75 W.R.N. w Koszalinie z dnia 17.11.1975 r. w sprawie stref chronionych krajobrazu (Dz.U.W.R.N. w Koszalinie z dnia 02.12.1975 r. nr 9, poz. 49-50) powołano „Koszaliński Pas Nadmorski”. W granicach „Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego” znajduje się znaczna powierzchnia miasta Kołobrzeg. Obszar chronionego krajobrazu został powołany w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego, który obejmuje cały pas nadmorski z wydmami oraz większość parków miejskich.

Użytek ekologiczny

Rada Miasta w Kołobrzegu Uchwałą nr XXIX/278-96 z dnia 25.03.1996 r. uznała tereny bagienno leśne położone na wschodniej części Kołobrzegu za użytek ekologiczny pod nazwą „Ekopark Wschodni”. Powierzchnia użytku ekologicznego wynosi 381 ha. Przedmiotem ochrony jest zachowanie zespołu biocenoz składającego się z mułu wydmowego, torfowisk niskich o charakterze halofilnym oraz fragmentów lasów liściastych dębowo-bukowych na płatach moreny dennej.

Pomnik przyrody

Na terenie miasta Kołobrzeg ustanowiono 11 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, grupy drzew i alei.

Tab. 3. Wykaz istniejących pomników przyrody

Lp.	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Położenie	Akt prawa miejscowego
1	buk pospolity	<i>Fagus sylvatica</i>	Park im. gen. Dąbrowskiego	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
2	buk pospolity	<i>Fagus sylvatica</i>	Park 18 Marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
3	buk pospolity odm. powcinana	<i>Fagus sylvatica 'Laciniata'</i>	Park 18 Marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
4	cypryśnik błotny	<i>Taxodium distichum</i>	Park miejski im. Żeromskiego	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
5	cypryśnik błotny	<i>Taxodium distichum</i>	Park miejski im. Fredry	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
6	grab pospolity	<i>Carpinus betulus</i>	Skwer pomiędzy ul. Spacerową a Towarową	Uchwała nr XVI/211/03 Rady Miejskiej w Kołobrzegu
7	jodła kalifornijska	<i>Abies concolor</i>	Park miejski im. Fredry	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
8	kasztanowiec czerwony	<i>Aesculus x carnea</i>	Park 18 marca	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
9	korkowiec amurski	<i>Phellodendron amurense</i>	Cerkiew, ul. Szpitalna 4	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.
10	lipa drobnolistna	<i>Tilia cordata</i>	ul. Rieczna	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.

Lp.	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Położenie	Akt prawa miejscowego
11	platan klonolistny	<i>Platanus x hispanica</i> 'Acerifolia'	ul. Łopuskiego (na całym ciągu ulicznym)	Rozporządzenie nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r.

Źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, 2010 r.

Obszary Natura 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 roku w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych, tj. alpejskiego, atlantyckiego, borealnego, kontynentalnego, panońskiego, makaronezyjskiego, śródziemnomorskiego, stepowego i czarnomorskiego. W Polsce występują 2 regiony: kontynentalny (96 % powierzchni kraju) i alpejski (4% powierzchni kraju). Dla każdego kraju określa się listę referencyjną siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których należy utworzyć obszary Natura 2000 w podziale na regiony biogeograficzne.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Na terenie miasta Kołobrzeg znajdują się następujące obszary NATURA 2000:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Dorzecze Parsęty**” (kod obszaru: PLH 320007),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski**” (kod obszaru: PLH 320017),
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „**Zatoka Pomorska**” (kod obszaru: PLB 990003).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” (PLH 320007)

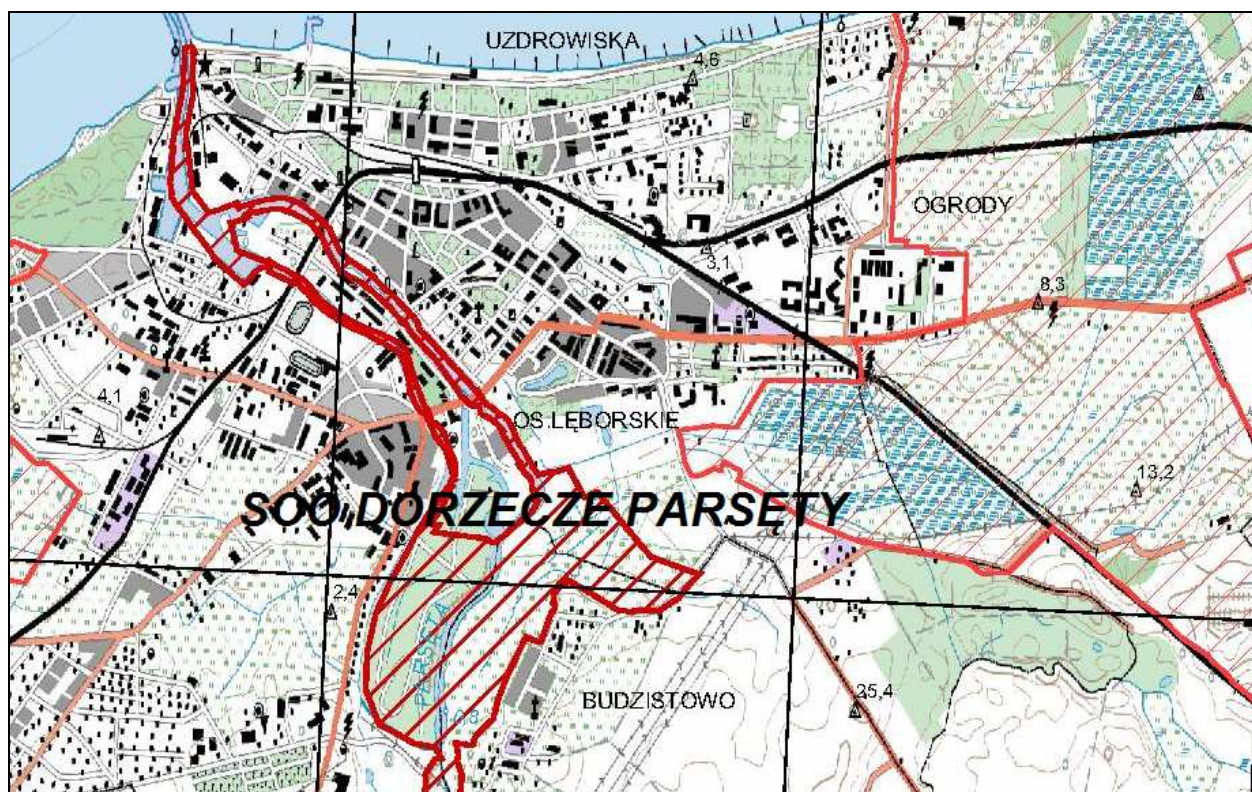
Obszar znajduje się na terenach Miasta i Gminy Kołobrzeg, Gminy Dygowo, Gminy Gościno oraz Gminy Ustronie Morskie. Obszar został ustanowiony na mocy decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG (dokument nr C(2008) 8039) (2009). Całkowita powierzchnia obszaru to 27.710,4 ha. Dolina rzeki Parsęty zajmuje powierzchnię od źródeł koło Parsęcka aż po strefę ujściową w Kołobrzegu.

Obszar swoim zasięgiem obejmuje:

- źródła Parsęty koło Parsęcka;
- naturalną rynnę rzeki Parsęty - od Radomyśla do Krosina - w otoczeniu kompleksów leśnych, z dopływami: Kłudawa, Knyczanka, Gęsia Rzeka i Rudy Rów;
- strome jary i wąwozy rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy;
- liczne zakola, starorzecza, torfowiska, lasy łęgowe i zarośla wierzbowe pomiędzy Krosinem a Osówkiem;
- dolinę Dębnicy;
- przełomowy odcinek rzeki Parsęty koło Osówka oraz leśny kompleks z jeziorami i torfowiskami k. Byszyna;
- dolinę Parsęty, od Byszyn do Karlina, z ujściowymi odcinkami rzek - Mogilica, Topiel, Pokrzywnica i Radew;
- naturalną rynnę rzeki pomiędzy Karlinem a Rozcięcinem oraz dopływ rzeki Pyszki;
- dolinę Parsęty koło Kołobrzegu.

Dolina Parsęty jest szczególnie cenną ostoją ze względu na występowanie tu zróżnicowanych typów siedlisk i znaczne bogactwo świata roślin i zwierząt. Osobliwością regionu jest jedyne na Pomorzu stanowisko śledzienicy naprzeciwlistnej. Dominują tu siedliska leśne, w mniejszym stopniu łąkowe i zaroślowe. Charakterystyczne są skupiska źródeł wapiennych i nawapiennych, zróżnicowanie mokradeł i torfowisk. Występuje tu 25 różnych typów siedlisk, zamieszczonych w I Załączniku Dyrektywy Siedliskowej: bory i lasy bagienne, dąbrowy acydofilne, górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe, gąd subatlantycki, grąd subkontynentalny i środkowoeuropejski, jeziora lobeliowe, kwaśne buczyny, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe, łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami

włosienniczków, niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, obniżenia dolinkowe i pła mszarne, starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne, suche wrzosowiska, suche, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glauce*), torfowiska alkaiczne, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, torfowiska przejściowe z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym, zalewane, muliste brzegi rzek, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, źródłiska nawapienne, żyzne buczyny. Ostoja jest również szczególnie cenna ze względu na występujące tu gatunki zwierząt. Tarło odbywają tu łososie, troć wędrowną, pstrąg potokowy i lipień, ponadto wody Parsęty zamieszkują również strzelba potokowa, węgorz i certa. Dorzecze Parsęty jest naturalnym obszarem rozrodu wydry i miejscem bytowania licznych gatunków ptaków, z czego około 34 gatunki znajdują się na liście w I załączniku Dyrektywy Ptasiej np.: ortolan, gąsior, świergotek polny, muchówka mała, muchówka białoszyja, podróżniczek, lerka, dzięcioł średni, dzięcioł czarny, zimorodek, lelek, sowa błotna, puchacz, rybitwa czarna, derkacz, żuraw, błotniak zbożowy, błotniak stawowy, kania czarna, kania ruda, trzmielojad, bielik, rybołów, orlik krzykliwy, bocian czarny, bocian biały, bąk.

Ryc. 1. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” na terenie miasta Kołobrzeg

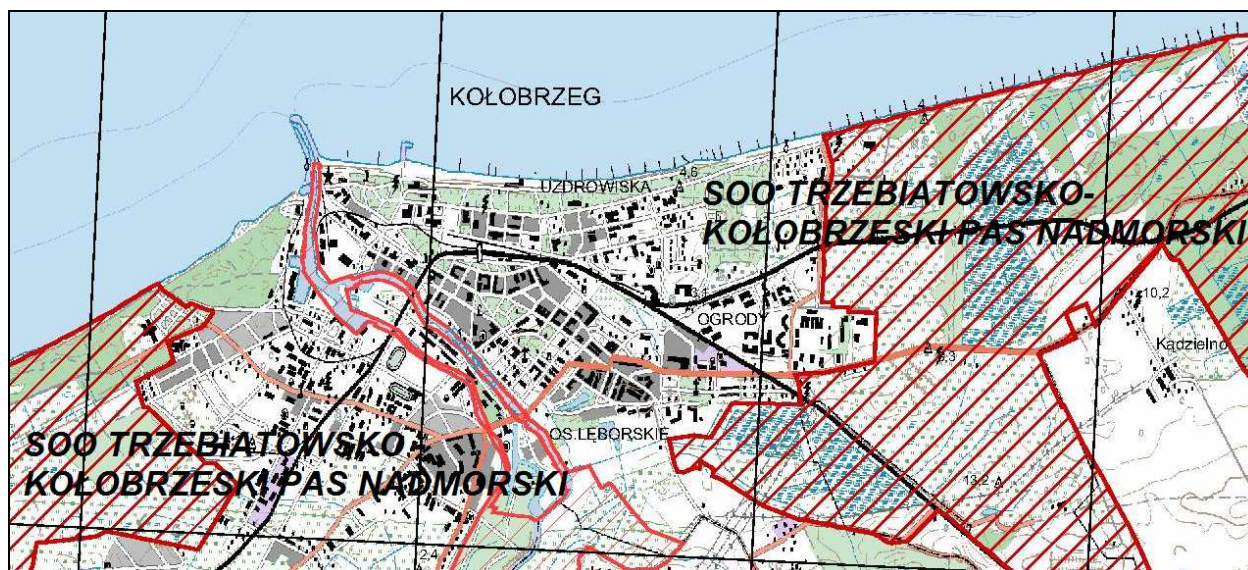

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

**Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko – Kołobrzesci Pas Nadmorski”
(PLH 320017)**

Obszar znajduje się na terenach Miasta i Gminy Kołobrzeg, Gminy Dygowo oraz Gminy Ustronie Morskie. Obszar został ustanowiony na mocy decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmując na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG (dokument nr C(2008) 8039) (2009). Całkowita powierzchnia obszaru to 17.468,8 ha. Ostoja obejmuje najlepiej zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe (aktywne - erodujące i ustabilizowane z zaroślami), wydmy, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek. Typowo wykształcony układ pasowy biotopów obejmuje pas wód przybrzeżnych, plażę z ugrupowaniami organizmów psammofilnych oraz pasami kicziny, inicjalne stadia wydmy białych, wydmy szare z roślinnością niską (ugrupowania porostów, psammofilne zbiorowiska trawiaste z okazami mikołajka nadmorskiego, zakrzewienia, stadia inicjalne boru bażynowego), wydmy ustabilizowane porośnięte borami bażynowymi (najlepiej zachowane w regionie fragmenty tych borów między Mrzeżynem a Pogorzelią z bogatymi populacjami gatunków charakterystycznych), zagłębienia międzywydmy z mokradłami (w tym stadia inicjalne mszarów). W mezotroficznych lasach mieszanych na podłożu piaszczystym (*Betulo-Quercetum*) występuje charakterystyczny wiciokrzew pomorski. Na zapleczu pasa wydmy kompleksy lasów bagiennych i łęgowych częściowo na podłożu torfowym: wokół jeziora Liwia Łuża, między Włodarką a Mrzeżynem, na południowy zachód od Dźwiżyna i SW od Kołobrzegu. Wyniesienia moreny dennej, w pasie brzegowym pokryte są głównie lasami mieszanymi z wiciokrzewem pomorskim. Charakterystycznym elementem pasa brzegowego są jeziora lagunowe, oddzielone od morza wąskim pasem mierzei: Resko Przymorskie i Liwia Łuża. Pełnią ważną rolę jako ostoje ptaków, obfitują także w cenne gatunki flory. Nad j. Liwia Łuża odnaleziono niewielkie stanowisko selerów błotnych. Od południa obszar Ostoi zamknięty jest rozległym, pasmowym obniżeniem Pradoliny Bałtyckiej, w dużym stopniu wypełnionej pokładami torfów niskich, w większości odwodnionych w przeszłości i wykorzystywanych jako użytki zielone. Obszar pradolina przecięty jest siecią kanałów oraz mniej lub bardziej naturalnych cieków (m. in. Rega, Stara Rega, Parsęta, Czarwonka). W ich korytach, starorzeczach oraz na brzegach rozwijają się zbiorowiska roślin wodnych z udziałem halofitów. Obecnie duży procent powierzchni pradolina nie jest użytkowany rolniczo. Na obrzeżach pradolina obserwuje się rozwój zarośli z udziałem woskownicy

europejskiej. W wyniku degradacji urządzeń hydrotechnicznych występuje miejscowe zabagnienie terenu i okresowe zalewanie, w tym wodami słonawymi.

Ryc. 2. Położenie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” na terenie miasta Kołobrzeg

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska (PLB 990003)”

Obszar zajmuje około 49,1 ha powierzchni na terenie województwa zachodniopomorskiego, z czego 10,6 ha znajduje się w granicy gminy wiejskiej Kołobrzeg, 5,3 ha w granicach miasta Kołobrzeg oraz 6,5 ha w granicach gminy Ustronie Morskie. Zatoka Pomorska to duży przybrzeżny akwen Bałtyku rozdzielony granicą Polski i Niemiec. Środkową część ostoi zajmuje duże wypłylenie zwane Ławicą Odrzańą, gdzie głębokość morza dochodzi jedynie do 8 m. Dno Ławicy pokryte jest żwirem i dużymi głazami. Jest to dogodne siedlisko mięczaków i roślinności morskiej – makroalg. Akwen jest również jednym z ważniejszych miejsc rozrodu śledzia i dojrzewania ryb płastugokształtnych. Ze względu na zasobność i dostępność pożywienia ta część Zatoki jest szczególnie licznie wykorzystywana jako żerowisko przez ptaki zimujące i migrujące. Występowanie i liczebności 11 gatunków pozwalają na utworzenie dla ich ochrony ostoi ptaków Natura 2000. Są to: nury: czarnoszyi i rdzawoszyi, perkozy: dwuczuby, rdzawoszyi, rogaty, lodówka, markaczka, uhla, bielaczek, szlachar i nurnik. Spośród tych gatunków 3 wymienione są w I Załączniku Dyrektywy Ptasiej. Charakterystyczne jest, że kutrom rybackim na łowiskach towarzyszą licznie mewy. Obserwuje się tu duże koncentracje m.in. mewy siodłatej szacowane na

590-2900 osobników. Na tym obszarze nie ma ustanowionych form ochrony przyrody. Akwen ten jest planowany do objęcia ochroną w ramach Bałtyckiego Systemu Ochrony Przyrody (BSPA).

Ryc. 3. Położenie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” na terenie miasta Kołobrzeg

Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

4.1.2. SUROWCE MINERALNE

Na obszarze miasta Kołobrzeg występują liczne i wydajne źródła solankowe oraz obfite złoża borowiny i wody mineralne. Solanki pochodzą z osadów piaszczystych i piaskowcowych jury dolnej i środkowej. Na potrzeby lecznicze uzdrowiska woda jest dostarczana przez cztery otwory wiertnicze.

Dla eksploatacji złóż leczniczych wód mineralnych utworzono w roku 1991 decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej Obszar Górniczy Kołobrzeg.

Potrzeby rozlewni wód mineralnych zabezpieczają dwie studnie wiercone. Studnia o głębokości 46 m ujmuje zasobne wody poziomu czwartorzędowego. Studnia o głębokości 67 m ujmuje wody poziomu liasowego.

Drugim podstawowym surowcem wykorzystywanym na potrzeby lecznicze występującym w Kołobrzegu są borowiny. Borowina znajduje się na obszarze dwóch pól (obszar Mirocic, obecnie eksploatowany i obszar Kołobrzegu). Dla powyższego złoża ustanowiony jest obszar górniczy. Borowina kołobrzewska pochodzi z torfu niskiego, charakteryzującym się bogatym składem chemicznym. Ogólne zasoby borowiny wynoszą 2872 tys. m³.

4.1.3. GLEBY

Grunty rolne zajmują ok. 24% gruntów na terenie miasta, są to głównie grunty orne oraz łąki i pastwiska stałe.

Zgodnie z danymi Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej Koszalinie na terenie Miasta Kołobrzeg w latach 2009-2010 nie były prowadzone badania gleb.

Wskazane jest wykonanie badań:

- odczynu gleb, wraz ze wskazaniem potrzeb ich wapnowania,
- zawartości mikroelementów w glebie,
- zawartości metali ciężkich gruntów użytkowanych rolniczo na terenie miasta Kołobrzeg.

Na terenie miasta przeważają grunty zabudowane i zurbanizowane (ok. 42% powierzchni miasta). Dla terenów zabudowanych charakterystyczne jest występowanie gleb antropogenicznych – przekształconych w wyniku działalności człowieka. Są to gleby zaliczane są do gleb najgorszej, VI klasy. Charakteryzują się skróconym profilem glebowym, w którym mogą występować domieszki materiałów obcych m.in. budowlanych. Większość warstw tego typu gleb wykazuje wysoki stopień zagęszczenia. Gleby te w większości przykryte są powierzchnią litą w postaci chodników, jezdni, uniemożliwia to między innymi obieg wody oraz życie na poziomie mikrobiologicznym. Gleby antropogeniczne wykazują wysokie zasolenie, spowodowane stosowaniem soli w okresie zimowym w celu przeciwdziałania skutkom oblodzenia dróg i chodników, co powoduje to negatywne skutki dla wzrostu i rozwoju roślin.

4.1.4. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Wody podziemne na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2006 -2010 nie były badane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Miarodajnym wskaźnikiem jakości tych wód mogą być wyniki badań wód wglębnych w punkcie pomiarowym nr 377 w Dźwirzynie. Wody badane w tym punkcie w 2005 roku zaliczono do II klasy jakości (wody dobrej jakości), zgodnie z nieobowiązującym już Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód.

W roku 2004 badane również były wody wgłębne przy punkcie wojewódzkiego monitoringu PA1 w miejscowości Kołobrzeg – Janiska. Wody zostały zakwalifikowane do jakości wód klasy IV, głównie ze względu na przekraczanie wskaźników normy dla manganu (Mn), żelaza (Fe) oraz amoniak (NH_4). Zanieczyszczenia te mają charakter rolniczy oraz geogeniczny. Obecnie punkt monitoringu jest nieczynny.

W otworach badawczych w Kołobrzegu i Dźwirzynie stwierdzono:

- zanieczyszczenia pochodzenia naturalnego takiej jak: chlorki, sól, potas, żelazo oraz substancji rozpuszczalnych w wodach podlegających wpływom wód morskich,
- zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego, głównie w postaci azotu amonowego.

4.1.5. ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Wody śródlądowe znajdujące się na terenie miasta Kołobrzeg to przede wszystkim ujściowy odcinek rzeki Parsęty. Wody morskie to 30-kilometrowy odcinek morza Bałtyckiego. Na jakość wód powierzchniowych wpływa wiele czynników, a przede wszystkim presje antropogeniczne oraz uwarunkowania naturalne tj. warunki klimatyczne, hydrologiczne, zdolność samooczyszczania.

Rzeka Parsęta

Na jakość wód rzeki Parsęty wpływ mają przede wszystkim zanieczyszczenia obszarowe z pól oraz z licznych miejscowości zlokalizowanych wzdłuż jej biegu. W dolnym odcinku rzeki głównymi źródłami zanieczyszczeń są miasta Białogard, Karlino i Kołobrzeg.

Jakość wód rzeki Parsęty ostatni raz badana była przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, w ramach monitoringu diagnostycznego w odcinku ujściowym położonym na terenie miasta Kołobrzeg w 2008 roku.

Tab. 4. Charakterystyka punktu pomiarowego Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)

Nazwa rzeki	Km rzeki	Nazwa punktu pomiarowego	Kod punktu pomiarowego	Nazwa JCW	Typ JCW
Parsęta	2,0	Parsęta, ujście do morza (m. Kołobrzeg)	PL02S0101_0547	Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	22

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w roku 2008 według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Wyniki przeprowadzonej oceny wód rzeki Parsęty przedstawiono w Tabeli poniżej.

Tab. 5. Wyniki oceny wód rzeki Parsęty w 2008 roku

Nazwa JCW	Rodzaj monitoringu	Ocena elem. fiz.–chem.	Ocena substancji szczególnie szkodliwych	Ocena elem. biolog.	Ocena stanu ekol. /potencjału ekologicznego	Ocena stanu chem.	Ocena stanu w punkcie	Ocena stanu JCW
Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia	MD monitoring diagnostyczny	II	b.d.	I	dobry	b.d.	dobry	dobry

Źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w roku 2008 według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Przeprowadzone badania wykazały, iż wody Parsęty na terenie miasta Kołobrzeg charakteryzowały się dobrym stanem jakości wód i uzyskały dobrą ocenę stanu jednolitej części wód.

Wody przybrzeżne

Badania jakości wód przejściowych i przybrzeżnych w latach 2008-2009 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził w oparciu o Program Monitoringu Środowiska w Województwie Zachodniopomorskim w latach 2007-2009.

Ocena przeprowadzona została w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. 2008 Nr 162, poz. 1008).

Ocena końcowa wód przybrzeżnych w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Kołobrzegu wskazała na ogólny zły stan wód badanych w tym punkcie zarówno w 2008 jak i 2009 roku. Elementy fizykochemiczne cechowały się stanem poniżej dobrego zarówno w 2008 jak i 2009 roku. W 2008 roku ocena substancji szczególnie szkodliwych w badanym punkcie wskazała na stan dobry, natomiast w 2009 roku ocena pod

kątem substancji szczególnie szkodliwych nie została wykonana. W 2008 roku ocena elementów biologicznych oraz stanu ekologicznego wskazywała na stan słaby, a w 2009 roku – na stan umiarkowany.

Tab. 6. Zestawienie wyników oceny jakości wód przejściowych i przybrzeżnych dla stanowiska pomiarowego zlokalizowanego w Kołobrzegu w 2008 i 2009 roku

Nazwa punktu	Rok	Ocena elementów fizykochemicznych	Ocena substancji szczególnie szkodliwych	Ocena elementów biologicznych	Ocena stanu ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Stan wód
5 – Kołobrzeg	2008	poniżej stanu dobrego	dobry	słaby	słaby	brak danych	zły
5 – Kołobrzeg	2009	poniżej stanu dobrego	brak danych	umiarkowany	umiarkowany	brak danych	zły

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie; Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2008-2009

W 2010 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie nie prowadził badań monitoringowych wód powierzchniowych (rzek i jezior) natomiast wyniki badań wód przybrzeżnych z 2010 roku są w trakcie opracowywania, a ich ocena wykonana zostanie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162, poz. 1008) w terminie do 30 czerwca 2011 roku.

4.1.6. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom dopuszczalny (klasa C),
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji (klasa B),
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego (klasa A),
- przekracza poziom docelowy (klasa C),
- nie przekracza poziomu docelowego (klasa A),
- przekracza poziom celu długoterminowego (klasa D2),
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (klasa D1).

gdzie:

Poziom dopuszczalny – poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany. Poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza i określony jest dla zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, C₆H₆, PM₁₀, Pb i CO.

Poziom docelowy - jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. Poziom ten określa się w celu zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość i jest określony dla: As, Cd, Ni, B(a)P i O₃,

Poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny. Poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych. Poziom ten dotyczy ozonu.

Ocena jakości powietrza za rok 2009

Ocena powietrza po kątem ochrony zdrowia:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzenu, pyłu PM₁₀, metali (ołów, arsen, kadm, nikiel) i benzo(a)piranu miasto Kołobrzeg należy do **Strefy Powiat Kołobrzeski** (kod: PL.32.07.p.01, powierzchnia: 725 km²).

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2009 roku na terenie strefy Powiat Kołobrzeski nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony zdrowia dla zanieczyszczenia ozonem prowadzona jest dla **Strefy Zachodniopomorskiej**, na której zlokalizowany jest powiat kołobrzeski. Strefa posiada kod o numerze PL.32.00.b.20., a jej całkowita powierzchnia wynosi 22.591km². Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza pod względem stężenia ozonu w 2009 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Natomiast w 2009 roku w Strefie Zachodniopomorskiej wystąpiły przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Strefa otrzymała klasę D2. Przekroczenia zostały stwierdzone na podstawie pomiarów wykonywanych na automatycznych stacjach w Szczecinie, Widuchowej oraz w Storkowie. Dla strefy w klasie D2 opracowanie Programu Ochrony Powietrza nie jest wymagane, a działania wymagane w takim przypadku to ograniczenie emisji lotnych związków

organicznych jako prekursorów powstawania ozonu. Działania te winny być ujęte w wojewódzkich programach ochrony środowiska. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego upływa w 2020 roku. Osiągnięcie celu długoterminowego ozonu powinno być dokonane za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych w ramach wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Ocena powietrza pod kątem ochrony roślin:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂ oraz NO_x miasto Kołobrzeg zostało zaliczone strefy Powiat Kołobrzeski (kod: PL.32.07.p.01, powierzchnia: 725 km²).

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2009 roku na terenie strefy Powiat Kołobrzeski nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony roślin podobnie jak dla ochrony zdrowia dla zanieczyszczenia ozonem prowadzona została dla Strefy Zachodniopomorskiej, na terenie której zlokalizowane jest miasto Kołobrzeg.

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza pod względem stężenia ozonu w 2009 roku nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Natomiast w 2009 roku w strefie zachodniopomorskiej wystąpiły przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Strefa otrzymała klasę D2. Dla strefy w klasie D2 opracowanie Programu Ochrony Powietrza nie jest wymagane. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego upływa w 2020 roku. Osiągnięcie celu długoterminowego ozonu powinno być dokonane za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych w ramach wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Ocena jakości powietrza za rok 2010

Roczna ocena jakości powietrza w strefach za 2010 rok w stosunku do ocen wykonywanych w poprzednich latach zawiera nowe elementy w związku z nowym podziałem kraju na strefy. Ponadto po raz pierwszy w 2010 roku, w ocenie rocznej został uwzględniony pył PM_{2,5} według wymagań określonych Dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (CAFE).

Ocena powietrza po kątem ochrony zdrowia:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, benzenu, metali (ołów, arsen, kadm, nikiel) i benzo(a)piranu miasto Kołobrzeg, zgodnie z nowym

podziałem kraju na strefy zostało zaliczone do **Strefy Zachodniopomorskiej**, którą stanowi cały obszar województwa z wyłączeniem aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin.

Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2010 roku na terenie Strefy Zachodniopomorskiej nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm SO_2 , NO_2 , $\text{PM}_{2,5}$, CO, benzeny, metali (ołów, arsen, kadm, nikiel), co dało podstawę do zaklasyfikowania jej do klasy A pod względem tych zanieczyszczeń.

Strefę Zachodniopomorską zakwalifikowano do klasy wynikowej C ze względu na pył PM_{10} oraz benzo(a)piren. Przypadki przekroczeń ze względu na które Strefę Zachodniopomorską zaliczono do strefy wynikowej C, nie zostały jednak stwierdzone na terenie miasta Kołobrzeg.

Na obszarze Strefy Zachodniopomorskiej przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu zanotowano w Szczecinku oraz we wsi Widuchowa (powiat gryfiński). Natomiast przekroczenia stężeń pyłu PM_{10} stwierdzono na terenie Strefy Zachodniopomorskiej w: Gryfinie, Myśliborzu, Szczecinku oraz Widuchowej.

Strefa Zachodniopomorska ze względu na stężenia pyłu PM_{10} i benzo(a)pirenu została zakwalifikowana do programów ochrony powietrza.

W wyniku przeprowadzonej oceny jakości powietrza pod względem stężenia ozonu, ze względu na ochronę zdrowia nie stwierdzono na terenie Strefy Zachodniopomorskiej przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Stwierdzono jednak przekroczenia poziomu celu długoterminowego - strefa otrzymała klasę D2.

Ocena powietrza pod kątem ochrony roślin:

W zakresie oceny stężenia zanieczyszczeń: SO_2 oraz NO_x miasto Kołobrzeg zostało zaliczone Strefy Zachodniopomorskiej. Zgodnie z przeprowadzoną oceną jakości powietrza w 2010 roku na terenie Strefy Zachodniopomorskiej nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm, co dało podstawę do zaklasyfikowania jej pod względem wszystkich ww. zanieczyszczeń do klasy A.

Ocena jakości powietrza pod względem ochrony roślin dla Strefy Zachodniopomorskiej, wskazała na brak przekroczeń poziomu docelowego dla ozonu – w tym przypadku strefa otrzymała klasę A. Stwierdzono natomiast wystąpienie przekroczeń celu długoterminowego dla ozonu.

4.1.7. HAŁAS

Ze względu na środowisko występowania możemy dokonać podziału hałasu na trzy podstawowe grupy:

- hałas w przemyśle (przemysłowy),
- hałas w pomieszczeniach mieszkalnych, użyteczności publicznej i terenach wypoczynkowych (komunalny),
- hałas od środków transportu (komunikacyjny).

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego w Kołobrzegu jest droga krajowa Nr 11, której długość na terenie miasta wynosi 9,4 km.

4.1.8. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska pola elektromagnetyczne definiuje się jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Źródłem pól elektromagnetycznych emitowanych do środowiska w powyższym zakresie częstotliwości są stacje i linie elektroenergetyczne, urządzenia radionadawcze i radiokomunikacyjne oraz liczne urządzenia medyczne i przemysłowe. Wpływ tych urządzeń na środowisko jest zależny od częstotliwości ich pracy, ale przede wszystkim od wielkości wytwarzanej przez nie energii. W związku z tym z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają następujące obiekty:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym równym 110 kV lub wyższym;
- obiekty radionadawcze, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne;
- urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej o częstotliwości 450 – 1800 MHz, których sieć rozwinęła się znacznie w ciągu ostatnich lat;
- urządzenia radiolokacyjne.

Podstawowa zasada ochrony przed polami elektromagnetycznymi została zapisana w art. 121 Prawa ochrony środowiska. Zgodnie z ww. artykułem „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach; zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane”.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku z wyróżnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. z 2003r. Nr 192, poz.1883).

Zgodnie z art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Dnia 12 listopada 2007 zostało wydane Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2007 r. Nr 221, poz.1645).

Badanie pól elektromagnetycznych w województwie zachodniopomorskim jest przeprowadzane i nadzorowane przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Wyniki przeprowadzonych badań publikowane są w raportach o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim.

Na terenie miasta Kołobrzeg zlokalizowanych jest 18 stacji bazowych telefonii komórkowej.

Postępowanie administracyjne związane z lokalizacją stacji bazowych telefonii komórkowej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska i poprzedzone jest procedurą ocen oddziaływania na środowisko. Przepisy ochrony środowiska nakładają na inwestora obowiązek wykonania pomiarów pól elektromagnetycznych bezpośrednio po uruchomieniu obiektu.

V. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 r. O OCHRONIE PRZYRODY

W projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg zidentyfikowano następujące problemy i zagrożenia dla środowiska naturalnego:

❖ WODY PODZIEMNE

Główne przyczyny zanieczyszczenia wód podziemnych mają pochodzenie antropogeniczne. Stopień zanieczyszczenia wód podziemnych w największym stopniu zależy od głębokości zalegania oraz izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu oraz od lokalizacji potencjalnego źródła zagrożeń.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest sposób zagospodarowania i użytkowania terenu (stopień skanalizowania, stacje paliw, składowiska odpadów itp.). Poprawa lub pogorszenie stanu gospodarki komunalnej na terenie miasta mają, zatem bezpośredni wpływ na jakość wód podziemnych.

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych może wiązać się także z zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego, związanego np. z niewłaściwym stosowaniem nawozów sztucznych, organicznych i środków ochrony roślin (niedostosowane termin i dawki nawożenia).

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowi również deponowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych (bezpośrednio na ziemi, w ciekach wodnych itp.).

❖ WODY POWIERZCHNIOWE

Na jakość wód powierzchniowych wpływają uwarunkowania naturalne: warunki klimatyczne, jakość gleb, podłoże geologiczne oraz presje antropogeniczne.

Najpoważniejszymi czynnikami obniżającymi jakość wód powierzchniowych na terenie miasta są:

- odprowadzanie ścieków z komunalnych oczyszczalni ścieków do wód powierzchniowych;
- zanieczyszczenia obszarowe – spływy powierzchniowe z użytków rolnych;
- deponowanie odpadów (tzw. dzikie wysypiska) w ciekach wodnych oraz na powierzchni terenu.

Potencjalne zagrożenie stanowią zrzuty nieoczyszczonych ścieków przemysłowych i komunalnych. Siecią kanalizacyjną na terenie miasta objętych jest 99% mieszkańców, w związku z tym zagrożenie to zostało w znacznym stopniu ograniczone. Sieć kanalizacyjną należy jednak na bieżąco modernizować i sukcesywnie rozbudowywać.

Zanieczyszczenia obszarowe są odprowadzane do wód w sposób niezorganizowany, trudny do określenia pomiarowego. Głównym źródłem tych zanieczyszczeń są mineralne i organiczne nawozy stosowane pod uprawy oraz chemiczna ochrona roślin. Transport tych substancji z terenu zlewni odbywa się przez wody roztopowe, opadowe i infiltracyjne na całej długości rzeki. Powyższy zespół zagrożeń doprowadza do nadmiernego wzbogacenia wód

w substancje biogenne. Nadmierne użyżnienie wód powoduje nadmierny rozwój organizmów, a ich masowy rozkład obniża parametry biochemiczne wód.

❖ ZAGROŻENIA BRZEGU MORSKIEGO

Od dłuższego czasu obserwuje się zjawisko erozji brzegu morskiego i zaniku plaż. Jest to zjawisko bardzo nasilone w granicach miasta Kołobrzeg. Działania erozyjne wynikają głównie ze specyfiki ukształtowania brzegu morskiego, o wystawie północnej i północno-zachodniej, nasilenia się występowania silnych sztormów i systematycznego wzrostu poziomu morza. Powoduje to rozmywanie brzegów i stwarza realne zagrożenie występowania powodzi sztormowych.

❖ ZAGROŻENIA POWIETRZA

Zmiany antropogeniczne (wywołane działalnością człowieka) składu atmosfery można zaklasyfikować do 3 grup:

- zmiany składu chemicznego, tzn. wprowadzanie do powietrza nowych składników gazowych,
- zanieczyszczenia mechaniczne (zapylenie),
- zanieczyszczenia energetyczne (głównie termiczne).

Emisja niska

Problem niskiej emisji związany jest z wykorzystywaniem węgla jako głównego paliwa do wytwarzania ciepła w gospodarstwach domowych zaopatrywanych z indywidualnych systemów grzewczych. Udział emisji niskiej w ogólnej ilości emitowanych do powietrza zanieczyszczeń jest trudny do zbilansowania ze względu na rozproszenie źródeł emisji.

Przyczyną tego jest spalanie paliw tanich o dużej zawartości siarki i mało korzystnych parametrach grzewczych oraz spalanie śmieci. W związku z powyższym duże znaczenie mają działania podejmowane m in. przez indywidualnych mieszkańców prowadzące do zmiany ogrzewania z węglowego na gazowe lub olejowe.

Emisja ze źródeł komunikacyjnych

Do znaczących niezorganizowanych źródeł należy zaliczyć emisję zanieczyszczeń związanych z transportem samochodowym. Szybki rozwój motoryzacji, a w konsekwencji ciągle zwiększająca się na drogach liczba pojazdów samochodowych, prowadzi do wzrostu emisji dwutlenków azotu, tlenku węgla, węglowodorów i ołowiu.

Do obszarów narażonych na terenie Miasta Kołobrzeg należy zaliczyć tereny położone bezpośrednio przy drodze krajowej Nr 11 Kołobrzeg – Koszalin – Poznań oraz przy drogach wojewódzkich i powiatowych.

Źródłem emisji komunikacyjnej są także stacje paliw zlokalizowane na terenie miasta.

❖ GLEBY I POWIERZCHNIA ZIEMI

Wpływ na jakość gleb na terenie miasta mają głównie: zanieczyszczenie gleb (szczególnie metalami ciężkimi), zakwaszenie gleb oraz procesy erozyjne.

Na terenie miasta występują charakterystyczne dla terenów zabudowanych gleby antropogeniczne – przekształcone w wyniku działalności człowieka.

Erozja jest procesem geologicznym i pod pojęciem erozji gleb rozumie się zarówno procesy naturalne powodowane przez wodę, wiatr i śnieg, jak i antropogeniczne przeobrażające powierzchniowo i włąbnie powierzchnię ziemi.

Tereny erodowane, w tym zwłaszcza agro-ekosystemy, cechują się znacznie zachwianą równowagą biologiczną, prowadzącą do negatywnych i najczęściej trwałych zmian warunków ekologicznych i techniczno-organizacyjnych.

W warunkach polskich za najważniejszą uznaje erozję powodowaną przez wodę (erozja wodna) i wiatr (erozja wietrzna).

Powodem zakwaszenia gleb są procesy naturalne zachodzące w glebach i czynniki atmosferyczne. Intensywność naturalnego zakwaszenia gleb zależy od następujących czynników:

- rodzaju i gatunku gleb,
- warunków klimatycznych,
- ukształtowania rzeźby terenu.

Zakwaszeniu gleb sprzyjają także czynniki antropogeniczne związane są z różnorodną działalnością człowieka.

Spośród tych czynników, to przede wszystkim:

- zanieczyszczenia atmosfery (SO_2 , CO_2 , NO_x),
- składowanie i stosowanie kwaśnych i kwasotwórczych odpadów,
- stosowanie nawozów fizjologicznie kwaśnych,
- malejący udział nawożenia organicznego,
- niewłaściwe następstwo roślin,
- niedostateczne wapnowanie użytków rolnych.

❖ ZASOBY NATURALNE PRZYRODY

Przedstawione powyżej zagrożenia, głównie antropogeniczne mające wpływ na jakość wód powierzchniowych, wód podziemnych, gleb i powierzchni ziemi oraz powietrza atmosferycznego w sposób pośredni mogą oddziaływać na zasoby naturalne przyrody występujące na terenie miasta.

Dodatkowo poniżej przedstawiono potencjalne zagrożenia dla zlokalizowanych na terenie miasta obszarów Natura 2000, zgodnie ze Standardowymi Formularzami Danych zamieszczonymi na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Potencjalne zagrożenia dla Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” (PLH 320007)

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do potencjalnych zagrożeń w Dorzeczu Parsęty należą:

- zmienianie stosunków wodnych powodujące odwadnianie mokradeł;
- zaniechanie wypasu oraz zarzucenie koszenia łąk świeżych i łąk podmokłych oraz torfowisk mechowiskowych;
- kłusownictwo ryb łososiowatych;
- zalesianie torfowisk i podmokłych łąk;
- intensyfikacja użytkowania łąk lub zamiana ich w grunty orne;
- zalewanie łąk i torfowisk - zbiorniki retencyjne;
- hodowla ryb;
- nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami „dzikie wysypiska” śmieci.

Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz koryto rzeczne wymagają utrzymywania ich w sprawności technicznej. Na obszarze są prowadzone działania zapewniające swobodny spływ wód i kry z zachowaniem dbałości o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

Potencjalne zagrożenia dla Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko – Kołobrzesci Pas Nadmorski” (PLH 320017)

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do potencjalnych zagrożeń mogących

w sposób negatywny wpływać na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski” należą:

- presja związana z rozwojem turystyki i rekreacji (niszczenie siedlisk przez zabudowę, niszczenie i wydeptywanie siedlisk przez turystów, zanieczyszczanie i zaśmiecanie);
- zanieczyszczenie wód;
- plany zalesień siedlisk halofilnych i nadrzecznych siedlisk okrajkowych;
- zmiany stosunków wodnych (głównie osuszanie oraz odcięcie od dopływu słonych wód);
- zmiany w siedliskach związane z pracami zabezpieczającymi wybrzeże (np. czyszczenie plaż, zabezpieczanie klifu).

Wyniki prac prowadzonych na etapie sporządzania planu ochrony pokazały, że najważniejsze zagrożenia występujące w obrębie ostoi są związane z:

- kwestiami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności planami rozwoju miejscowości nadmorskich, w tym rozbudowy infrastruktury wczasowo - turystycznej, planowanej na obszarze ostoi przyrodniczych (głównie lasów i borów nadmorskich, wydmy szarej i białej, wrzosowisk, jezior przymorskich),
- niszczeniem siedlisk wydmy białej i szarej oraz boru bażynowego przez turystów,
- nieprawidłową gospodarką wodną i wodno - ściekową, obejmującą negatywne oddziaływanie zanieczyszczeń wód ściekami komunalnymi wód jezior przymorskich i Regi,
- tamowaniem dopływu wód morskich do toni Jeziora Liwia Łuża będącego jeziorem przymorskim,
- osuszaniem siedlisk przyrodniczych z roślinnością halofilną występującą w obrębie łąk i pastwisk zlokalizowanych w Pradolinie Pomorskiej,
- gospodarką leśną, tj. zniekształceniem leśnych siedlisk przyrodniczych,
- nieprawidłowościami w gospodarce rybackiej prowadzonej w obrębie jezior przymorskich,
- działalnością niszczącą morza na siedliska przyrodnicze, tj. klify, wydmy białą i szarą,
- metodami zabezpieczenia brzegu morskiego wynikającymi ze stosowania metod, które powodują przekształcenie i ubożenie przyrodniczych siedlisk

nadmorskich, np. z aktywnego klifu w martwy klif, z nadmorskich wydm białych i szarych w zarośla obcych gatunków,

- utratą siedlisk bytowania zwierząt gatunków ujętych w Załączniku II Dyrektywy.

Potencjalne zagrożenia dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” (PLB 990003)

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do potencjalnych zagrożeń mogących w sposób negatywny wpływać na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” należą plany lokowania tu farm elektrowni wiatrowych. Zagrożeniem dla ptaków mogą być również pewne formy rybołówstwa - sieci stawne i sznury hakowe.

W dalszej części opracowania (Rozdział 8.3.4.), przeanalizowano wpływ założeń Programu Ochrony Środowiska na te obszary - możliwość wystąpienia wymienionych powyżej potencjalnych zagrożeń, w związku z realizacją postanowień dokumentu.

Strategia zawarta w Programie Ochrony Środowiska została opracowana w oparciu o zidentyfikowane na terenie miasta problemy ochrony środowiska. Wszystkie zaplanowane działania mają na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego na terenie miasta i zminimalizowanie istniejących zagrożeń.

VI. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg została opracowana na podstawie zapisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227). Analizie poddano prognozowane cele oraz proponowane kierunki działań w latach 2011 – 2014 z perspektywą do roku 2018.

Wnioski z tej analizy odniesiono do obecnego stanu środowiska na terenie miasta i przeanalizowano możliwe skutki realizacji działań przewidzianych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska. Do analizy przyjęto dwa warianty oddziaływań: niewdrożenia ustaleń

Programu **tzw. wariant zerowy** oraz kompletną realizację wszystkich ustaleń zawartych Programie Ochrony Środowiska.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

VII. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Nie wdrożenie założeń aktualizacji Programu Ochrony Środowiska (tzw. wariant zerowy) spowoduje dalsze utrzymywanie się dotychczasowej jakości środowiska na terenie miasta Kołobrzeg, a w niektórych przypadkach nawet postępującą jego degradację.

❖ OCHRONA PRZYRODY

Zaniechanie realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody takich jak: rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta, rewitalizacja parków, budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej, utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew, systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych, zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych może przyczynić się do zmniejszenia walorów przyrodniczych miasta i spadku bioróżnorodności.

Zaniechanie bieżącej pielęgnacji zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na walory estetyczne miasta.

Zaniechanie realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody, a w szczególności rewitalizacji i bieżącej pielęgnacji parków oraz budowy, przebudowy i utrzymania zieleni miejskiej podobnie jak zaniechanie realizacji „Programu ochrony brzegów morskich” może niekorzystnie wpłynąć na zdrowie i kondycję fizyczną mieszkańców miasta, poprzez zmniejszenie liczby miejsc stwarzających dogodne warunki do ruchu na świeżym powietrzu.

❖ ZASOBY WODNE

Do zadań zaplanowanych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska mających na celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych należą m.in.

- modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku;

- budowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- przebudowa kanałów deszczowych w pasie drogowym (ul. Łopuskiego).

Zaniechanie realizacji tych zadań może spowodować zwiększenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i wód podziemnych na terenie miasta.

Dodatkowo zaniechanie modernizacji oczyszczalni ścieków w Korzyścieniu przyczyni się do zwiększenia emisji szkodliwych gazów, aerozoli bakteryjnych oraz grzybów powstających w czasie procesów technologicznych związanych z oczyszczaniem ścieków.

Wstrzymanie inwestycji związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej (kanalizacji sanitarnej) może spowodować przedostawanie się zanieczyszczeń z nieszczelnych szamb do środowiska gruntowo-wodnego.

Wstrzymanie inwestycji polegającej na przebudowie kanałów deszczowych spowoduje przenikanie do środowiska zanieczyszczonych wód opadowych z terenu drogi.

Na terenie miasta planowana jest również rozbudowa sieci wodociągowej. Zaniechanie rozbudowy sieci wodociągowej na terenie miasta wpłynie niekorzystnie na jakość życia mieszkańców miasta oraz może spowodować zwiększenie strat wody związanej z jej przesyłem.

Zaniechanie realizacji inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej na terenie miasta i wpłynie na zmniejszenie bezpieczeństwa mieszkańców.

❖ POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Zaniechanie działań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa oraz ze źródeł komunikacyjnych może spowodować pogorszenie stanu jakości powietrza, co będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na zdrowie mieszkańców, a także na bioróżnorodność, wody powierzchniowe oraz zabytki.

Zaniechanie inwestycji drogowych, w tym w szczególności zaniechanie budowy obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11 spowoduje pogorszenie warunków bytowania mieszkańców miasta, którzy narażeni są na negatywne skutki wywołane przez ruch samochodowy. Nasilenie ruchu komunikacyjnego, związane z brakiem realizacji inwestycji drogowych wpłynie w sposób niekorzystny także na zabudowania i elementy kulturowe, włączając w to zabytki.

Zaniechanie budowy obwodnicy miasta, przyczyni się w znacznym stopniu do zwiększenia uciążliwości związanych z ruchem samochodów ciężarowych, które ze względu na duże rozmiary i pojemności silników wywołują dużo większy hałas, wibracje oraz emisje zanieczyszczeń niż samochody osobowe.

Nasilenie negatywnych oddziaływań związanych z ruchem samochodowym – emisja spalin, pyłu, hałas – wystąpi również w przypadku zaniechania realizacji inwestycji mających na celu poprawę dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) – Etap I,II,III.

Zaniechanie działań z zakresu ochrony przed hałasem i ochrony przed polami elektromagnetycznymi wpłynie niekorzystnie przede wszystkim na zdrowie i jakość życia mieszkańców, ale także na bioróżnorodność, a w szczególności na faunę (hałas powodujący płoszenie zwierząt).

❖ **POWIERZCHNIA ZIEMI I ŚRODOWISKO GLEBOWE**

Brak realizacji zadań mających na celu zabieganie degradacji gleb, przyczyni się do spadku produkcji roślinnej. Degradacja gleb wiąże się z pogorszeniem ich właściwości fizycznych (zniszczenie struktury), biologicznych (zmniejszenie ilości i jakości próchnicy) i chemicznych (np. zakwaszenie przez wymywanie kationów zasadowych wapnia, magnezu, potasu).

Promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów ma istotne znaczenie dla ograniczenia przedostawania się zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych do wód. Zaniechanie tych działań będzie miało niekorzystny wpływ na środowisko gruntowo-wodne.

❖ **OCHRONA STREFY BRZEGOWEJ MORZA BAŁTYCKIEGO**

Zaniechanie realizacji zadań z zakresu ochrony brzegów morskich polegających na odbudowie ostróg przyczyni się do postępowania procesów erozyjnych powodujących rozmywanie brzegów, zwężanie się plaży, co będzie wiązało się ze zwiększeniem zagrożenia występowaniem powodzi sztormowych.

Zaniechanie realizacji zadania polegającego na monitoringu brzegu morskiego w zakresie występowania niewybuchów i niewypałów wraz z ich usunięciem (wydobyciem i utylizacją) może przyczynić się do wystąpienia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz do zanieczyszczania wód morskich i spadku bioróżnorodności.

Zaniechanie odbudowy (odtworzenia) systemu ostróg oprócz spotęgowania procesów niszczenia brzegu morskiego spowoduje także zubożenia bioróżnorodności pobraża, ograniczenie powierzchni umożliwiających zasiedlenie glonami należącymi do rzędu zielenic z rodzaju *Enteromorpha*, zmniejszenie miejsc dogodnych dla bytowania ichtiofauny i bezkręgowców wodnych oraz ograniczenie ilości miejsc odpoczynku mew, kaczek i innej awifauny wędrownej.

Zaniechanie realizacji inwestycji polegającej na budowie odpływu do morza (w rejonie ulicy Sułkowskiego) przyczyni się do zwiększenia zagrożenia powodziowego.

Zaniechanie realizacji inwestycji z zakresu modernizacji portów w Kołobrzegu przyczyni się do stworzenia zagrożenia bezpieczeństwa mieszkańców Kołobrzegu i przyjeżdżających turystów oraz obniżenia walorów turystycznych i krajobrazowych.

Realizacja projektu „Innowacyjne rozwiązania w Porcie Rybackim Kołobrzeg” – budowa nowych, mniej energochłonnych systemów oświetleniowych – zainstalowanie trzech turbin wiatrowych dla pozyskania energii odnawialnej oraz dziesięciu lamp oświetleniowych zasilanych energią wiatrową i słoneczną przyczyni się do ograniczenia emisji niskiej.

❖ EDUKACJA EKOLOGICZNA

Brak edukacji i stałego kształtowania świadomości ekologicznej sprawi, że powszechnie akceptowane staną się postawy nieprzyjazne ekologicznie, które przyczyniać się będą do utrwalania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska (nadmierne wykorzystywanie zasobów środowiska).

Generalnie brak realizacji zaproponowanych działań w oczywisty sposób przyczyni się do pogłębienia wszystkich już istniejących problemów dotyczących środowiska, które przedstawione zostały w Rozdziale V niniejszego opracowania.

Sytuacja taka będzie powodowała obniżenie poziomu życia mieszkańców i prowadziła będzie do destabilizacji stosunków pomiędzy społeczeństwem, a władzami miasta

Podsumowując powyższe argumenty należy oczekiwać, że brak realizacji założeń zapisanych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska doprowadzi do ogólnego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego, zdrowia a także poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta.

VIII. RODZAJ I SKALA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

8.1. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA, CZAS TRWANIA, ZASIĘG, CZĘSTOTLIWOŚĆ I ODWRACALNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg nie zawiera szczegółowych danych dotyczących planowanych inwestycji, w tym rozwiązań technologicznych. W związku z tym zakres niniejszej prognozy pozostaje na zbliżonym poziomie ogólności.

Realizacja celów i zadań zaproponowanych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Kołobrzeg będzie polegała na zaplanowaniu oraz realizacji szeregu

przedsięwzięć inwestycyjnych, planistycznych, które mogą ingerować w poszczególne elementy środowiska, głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości.

Na etapie późniejszego użytkowania należy oczekiwać braku oddziaływania na środowisko, albo wręcz poprawy w stosunku do stanu obecnego.

Ocenę oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska przedstawiono w formie tabelarycznej **[Załącznik 1]**. Przy ocenie oddziaływań wzięto pod uwagę końcowy efekt realizacji poszczególnych zadań. Wzięto pod uwagę zarówno oddziaływania **pośrednie** jak i **bezpośrednie** na poszczególne elementy środowiska.

Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji szczegółowo opisano poniżej.

8.2. ETAP REALIZACJI ZADAŃ

8.2.1. ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego nazywamy wprowadzenie substancji stałych, ciekłych i gazowych, w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę ożywioną, wody, gleby lub spowodować nieprzewidziane szkody w środowisku naturalnym.

Realizacja zadań przewidzianych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg z pracami budowlanymi oraz ziemnymi i związanym z tym użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego, będzie charakteryzowała się zazwyczaj lokalnym i krótkoterminowym oddziaływaniem na stan powietrza.

Do zadań tych należą: budowa i przebudowa dróg i ulic, realizacja rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, inwestycje z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, realizacja inwestycji z zakresu ochrony brzegów morskich, modernizacja portów w Kołobrzegu oraz poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) – Etap I, II i III.

Przedsięwzięciem o większej skali, gdzie emisja na etapie trwania prac budowlanych będzie znaczna jest planowana budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11 wyprowadzającej ruch tranzytowy poza tereny zabudowane.

Zadanie to nie należy jednak do zadań własnych Gminy Miasto Kołobrzeg, ale realizowane będzie przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w ramach Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015.

Dla Programu Budowy Dróg Krajowych lata 2011-2015 została sporządzona Prognoza oddziaływania na środowisko (w styczniu 2011 roku). Zadanie polegające na budowie obwodnicy Kołobrzegu jest planowane do realizacji po 2012 roku. W przedmiotowej

Prognozie zadanie to zostało zakwalifikowane do III grupy przedsięwzięć - projekty nie posiadające decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – zadania studiowane.

Szczegółowa analiza oddziaływań zostanie sporządzona na etapie sporządzenia Raportu oddziaływania inwestycji na środowisko wykonanym na potrzeby decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Użycie środków transportu ciężarowego, prace budowlane nie pozostają bez wpływu na zanieczyszczenie powietrza. Możliwe jest generowanie dużych ilości pyłów, lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej, także okładzin hamulcowych oraz spalin pojazdów i maszyn. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i ciężkie maszyny), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych.

Dokładne określenie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe, ani celowe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi (emisja niezorganizowana) nie podlega normowaniu.

8.2.2. HAŁAS

W trakcie robót budowlanych i modernizacyjnych a także podczas trwania innych przedsięwzięć inwestycyjnych wykorzystywany będzie sprzęt budowlany i środki transportu, stanowiące źródło hałasu i drgań. Emitowany hałas będzie oddziaływał na okolicznych mieszkańców oraz ludzi przebywających chwilowo w rejonie inwestycji a także w obrębie dróg dojazdowych. Poza terenami zabudowanymi należy liczyć się z oddziaływaniem na lokalną faunę, co może przyczynić się do ich migracji w inne rejony.

Urządzenia stosowane przy pracach powinny spełniać kryteria dotyczące ich wartości akustycznej, wynikające z przepisów prawa. Obecnie w tym względzie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. z 2005 Nr 263, poz. 2202 z późn. zm). Normy obowiązujące dla urządzeń nowych mają na celu ochronę słuchu pracowników, a także osób postronnych.

Spełnianie tych kryteriów nie spowoduje całkowitej eliminacji uciążliwości hałasu na terenach otaczających place budowy, należy jednak pamiętać, że proces budowlany będzie ograniczony w czasie, a po jego zakończeniu wszystkie niedogodności akustyczne ustaną.

Dla ograniczenia uciążliwości akustycznych, jeśli to możliwe, prace budowlane należy wykonywać wyłącznie w porze dziennej, a w przypadku prac związanych z ochroną brzegów

morskich zaleca się aby prace prowadzone były z wyłączeniem okresu od marca do listopada włącznie, gdyż w okresie ciągów jesienno-wiosennych oraz w okresie zimowym obszar wybrzeża stanowi ważny szlak migracyjny ptaków oraz ich zimowisko.

Na etapie organizacji prac w obrębie poszczególnych zadań istnieje możliwość wykorzystania różnych środków zapobiegawczych i ochronnych, jednak w praktyce uciążliwości przy remontach nie są zwykle podstawą do poważnych konfliktów, w sytuacji, gdy osoby narażone na niedogodności mają jasno określony horyzont czasowy, w jakim prace zostaną zakończone oraz ich dokładny harmonogram.

8.2.3. ZANIECZYSZCZENIA WÓD

Ze względu na charakter i rodzaj planowanych działań zakłada się, że realizacja Programu nie spowoduje zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na terenie miasta.

Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód lub gleb będzie związane z robotami budowlanymi i ziemnymi głównie na terenach przyległych do remontowanych dróg, sieci kanalizacyjnej oraz placów budowy.

Będzie ono dotyczyło szczególnie skażeń substancjami niebezpiecznymi, użytymi w procesie inwestycyjnym lub pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu.

Aby takie ryzyko zminimalizować w zależności od rodzaju działalności powinny być ustalone wszelkie środki bezpieczeństwa, zapobiegające tego typu awariom lub innym potencjalnym zagrożeniom, które mogą mieć wpływ na środowisko a także przestrzegane przepisy z zakresu prawa budowlanego, prawa ochrony środowiska oraz Bezpieczeństwa Higieny Pracy. Ponadto na etapie opracowania organizacji budowy lub innych inwestycji powinno się uwzględnić doprowadzenie na teren budowy wody do celów technologicznych i sanitarnych oraz zapewnić odpowiednie warunki sanitarne osobom wykonującym prace.

8.2.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ ORAZ NA OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY

Realizacja przewidzianych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg zamierzeń będzie charakteryzowała się wpływem na bioróżnorodność świata zwierząt.

Realizacja inwestycji z zakresu ochrony brzegu morskiego, ochrony przeciwpowodziowej, poprawy dostępności do Portu Kołobrzeg, a także: rozbudowa systemu sieci kanalizacyjnej, rozbudowa sieci wodociągowej, modernizacja dróg, termomodernizacja budynków mogą przyczynić się do zakłócenia bytowania zwierząt (w tym gatunków chronionych) w ich naturalnych siedliskach, a także ich migracji, przez co może zmniejszyć ich różnorodność organizmów żywych na danym obszarze.

Budynki stanowią miejsca gniazdowania kilkunastu gatunków ptaków, dla niektórych z nich (np. wróbel, jerzyk i pustułka) są podstawowym miejscem lęgów. Prowadzone na szeroką skalę różnego typu modernizacje budynków w tym docieplenia mogą powodować ograniczenie liczby miejsc lęgowych.

Do zwierząt o wiele bardziej zagrożonych działaniami ociepleniowymi niż ptaki należą nietoperze, gdyż chowają się głębiej w szczelinach, a na odgłosy z zewnątrz (np. montowania rusztowania, rozmowy pracowników) reagują ciszą i oczekiwaniem na odejście.

W związku z powyższym przed rozpoczęciem prac termomodernizacyjnych należy rozważyć możliwość stworzenia zastępczych schronień dla ptaków i nietoperzy (skrzynki drewniane dla ptaków i nietoperzy).

Należy jednak zaznaczyć że większość przewidywanych oddziaływań ma charakter krótkoterminowy i w dużym procencie odwracalny.

Podczas prac związanych z realizacją działań uwzględnionych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska może wystąpić konieczność usunięcia bądź przesadzenia niektórych drzew i krzewów także dokonania nowych nasadzeń. W przypadku wycinki, o ile jest to możliwe rośliny i drzewa należy przesadzać, a nie wycinać, chyba, że ich wartość jest wyjątkowo niska. Wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, szczególnie na posesjach prywatnych, powinno być prowadzone według założeń zawartych w lokalnych Planach Zagospodarowania Przestrzennego, dokumentach dotyczących zalesienia terenów porolnych, a także w oparciu o obowiązujące przepisy w zakresie regulowania granicy polno – leśnej.

W przypadku prac mających na celu wycinanie drzew lub reorganizację zieleni, na terenach chronionych, należy stosować się do wszystkich przepisów o ochronie obszarów cennych przyrodniczo oraz objętych ochroną prawną, planów ochrony tychże obszarów, a także uzyskać opinie i pozwolenia wszelkich organów i instytucji, w których kompetencji leżą takie decyzje.

Planując roboty dotyczące aranżacji zieleni miejskiej warto uwzględnić specyficzne zagrożenia w otoczeniu na etapie realizacji jak np. zniszczenie trawników lub chronionych gatunków roślin.

8.2.5. ODPADY

W najbliższych latach w związku z realizacją planowanych inwestycji na terenie miasta należy spodziewać się wzrostu wytwarzania następujących grup odpadów:

1. Odpady budowlane, w tym szczególnie:

odpady pochodzące z budowy, remontów, i rozbiórki dróg, mostów i infrastruktury drogowej, w tym odpady niebezpieczne (grupa 17)

ziemia zmieszana z gruzem oraz zanieczyszczona różnymi substancjami (grupa 17)

2. Odpady komunalne:

- odpady zielone i materiał roślinny w związku z wycinką drzew i krzewów (kod: 20 02)
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (grupa 19)

3. Odpadów wielkogabarytowych różnego rodzaju i pochodzenia (kod: 20 03 07)

4. Odpadów niebezpiecznych różnego rodzaju i pochodzenia.

Powstałe w trakcie prac odpady, powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane podawane odzyskowi lub w ostateczności segregowane usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi gospodarki odpadami. W przypadku odpadów niebezpiecznych, każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie w warunkach uniemożliwiających przedostanie się do środowiska naturalnego i chroniony przed działaniem czynników atmosferycznych. Transport tych odpadów z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem szeregu przepisów obowiązujących w takiej działalności.

8.3. ETAP EKSPLOATACJI

8.3.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Szczególne znaczenia dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń z ciepłownictwa na terenie miasta będzie miała realizacja następujących działań:

- Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie

„przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie;

- Modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii;
- Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych;
- Redukowanie emisji niskiej poprzez propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, rozpowszechnienie stosowania drewna, trocin, trzciny energetycznej czy gazu;
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii;
- Modernizacja kotła WR-25, budowa układu kogeneracyjnego (Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu).

Realizacja zadań polegających na **termomodernizacji budynków** przyczyni się do polepszenia ich parametrów izolacyjnych - zmniejszenia strat ciepła i pozwoli na obniżenie zapotrzebowania na paliwa opałowe, co będzie wiązało się z korzystnym wpływem na jakość powietrza atmosferycznego – w konsekwencji tych działań wielkość emisji szkodliwych związków zmaleje.

Poprawa jakości powietrza w szczególności w przyziemnej warstwie atmosfery, w strefie przebywania ludzi będzie w dużej mierze uzależniona od pozytywnego efektu **akcji edukacyjno – informacyjnych** promujących m.in. wykorzystanie proekologicznych nośników energii, informujących o szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Realizacja szeregu zadań w zakresie **modernizacji dróg** będzie miała istotny wpływ na stan powietrza. Przebudowa i modernizacja dróg wpłynie na płynność i bezkolizyjność ruchu drogowego, co powinno mieć wpływ na poprawę jakości powietrza. Modernizacja oraz poprawa nawierzchni dróg na terenie miasta wpłynie również na poprawę płynności ruchu i zmniejszenie ilości emitowanych spalin.

Planowana do realizacji po 2012 roku budowa obwodnicy miasta Kołobrzeg spowoduje wyprowadzenie ruchu tranzytowego w znacznym stopniu poza tereny zabudowane, co zminimalizuje pośrednie niekorzystne oddziaływanie związane z emisją ze źródeł komunikacyjnych na zdrowie mieszkańców, a także na zabudowania i elementy kulturowe, włączając w to zabytki.

Dla zdrowia ludzi szczególnie uciążliwy jest ruch samochodów ciężarowych, które ze względu na rozmiary oraz pojemności silników wywołują dużo większy hałas, wibracje oraz emisje zanieczyszczeń.

Spaliny zawierają związki węglowodorów, tlenki azotu i inne substancje, które mają negatywny wpływ na zdrowie, nie bez wpływu pozostaje też zanieczyszczenie hałasem, które wpływa na samopoczucie i poważnie zmniejsza komfort życia mieszkańców. Budowa obwodnicy przyczyni się do zmniejszenia ilości zatorów drogowych i poprawi płynność ruchu drogowego. Zmniejszy to ilość ofiar wśród przechodniów w wyniku potrąceń.

Transport drogowy jest sam w sobie zagrożeniem, ze względu na rodzaj przewożonych materiałów. Możliwe kolizje i wycieki mogą mieć poważne i negatywne skutki dla mieszkańców i środowiska, natomiast awarie i wypadki przy przewożeniu materiałów łatwopalnych mogą doprowadzić do ich zapłonu i w rezultacie katastrofy z wieloma osobami rannymi i zabitymi oraz zniszczonymi budynkami i infrastrukturą.

Budowa obwodnicy Kołobrzegu ograniczy te uciążliwości. Brak budowy obwodnicy będzie skutkował nasileniem wszystkich negatywnych oddziaływań i tym samym ogólnym pogorszeniem zdrowia i samopoczucia u mieszkańców. Taka sytuacja może mieć wpływ na kwestie takie, jak warunki życia mieszkańców czy poczucie bezpieczeństwa.

Szczegółowa analiza oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko zostanie jednak wykonana na etapie sporządzenia Raportu oddziaływania inwestycji na środowisko, na potrzeby decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Realizacja inwestycji polegającej na modernizacji oczyszczalni ścieków w Korzyścienku - deodoryzacja, hermetyzacja przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych gazów, aerozoli bakteryjnych oraz grzybów powstających w czasie procesów technologicznych związanych z oczyszczaniem ścieków.

Do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, do ograniczenia emisji ze źródeł komunikacyjnych przyczyni się także realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody, a w szczególności: budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej, utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew. Biologiczna rola zieleni przejawia się

poprzez zatrzymywanie pyłów, zwłaszcza wzdłuż ruchliwych tras komunikacyjnych i emitujących pyły zakładów przemysłowych. Świadczą o tym liczne dane z literatury, z których wynika, iż ilość pyłów osiadających pod koronami drzew jest wielokrotnie mniejsza niż na otwartej przestrzeni. Rośliny więc stanowią rodzaj filtru, który przy każdym opadzie atmosferycznym samoczynnie się oczyszcza.

Rośliny wpływają również na skład powietrza atmosferycznego, pochłaniając duże ilości szkodliwych gazów takich jak tlenki siarki, siarkowodór, dwutlenek węgla, pary kwasów siarkowego, solnego i azotowego oraz rozpuszczając je przez ciągły ruch koron. W miastach zawartość szkodliwych gazów w powietrzu nad dużymi parkami jest 2-3 razy mniejsza niż nad terenami ściśle zabudowanymi.

Dodatkowo realizacja zadań polegających na utrzymaniu, wymanianiu i wprowadzaniu zadrzewień przydrożnych, alei drzew, uzupełnianiu szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków będzie w sposób korzystny oddziaływać na klimat lokalny (topoklimat). Zadrzewienia przydrożne poza tym, że posiadają szczególne wartości przyrodniczo – krajobrazowe, pełnią też funkcję osłonową – stanowią naturalną ochronę przed wiatrem osłabiając jego siłę o 20 do 80%. Rośliny wpływają także na wymianę powietrza wspomagając ruchy konwekcyjne poziome i pionowe, przyczynia się do zmniejszenia wahań temperatury, czyli amplitud w jej sąsiedztwie, co zaznacza się wyraźnie w okresie wegetacji. W największej mierze dotyczy to roślinności wysokiej, zajmującej dostatecznie duże powierzchnie. Ponadto zieleń przyczynia się do wzbogacenia powietrza i gleby w wilgoć.

8.3.2. HAŁAS

W wyniku realizacji działań zaproponowanych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska należy się spodziewać zmniejszenia poziomu hałasu na skutek:

- zwiększenia płynności ruchu pojazdów - poprawę nawierzchni dróg;
- wyprowadzenia ruchu tranzytowego poza tereny zabudowane – budowa obwodnicy Kołobrzegu w ciągu drogi krajowej nr 11;
- zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie terenów zieleni jako naturalnej bariery chroniącej przed hałasem;
- wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów;
- wykonywania termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych;

- ograniczenie hałasu emitowanego przez środki transportu (transport drogowy i szynowy);
- ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z prowadzonej działalności gospodarczej i przemysłowej;
- zapewnienie przestrzegania zasady strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji) w planowaniu przestrzennym;
- ochronę oraz promowanie cichych obszarów, na których występuje naturalny klimat akustyczny.

Poprawa stanu akustycznego na terenie miasta powinna pośrednio wpłynąć na poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz atrakcyjność turystyczną miasta.

8.3.3. ZANIECZYSZCZENIA WODY

Budowa, rozbudowa i systematyczna modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku, promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów, prowadzenie rekultywacji terenów uznanych za zdegradowane w znaczącym stopniu przyczynią się do ochrony środowiska wodno – glebowego.

Należy stwierdzić, że pozytywne oddziaływanie inwestycji zrównoważy w całości ewentualny niekorzystny wpływ na środowisko na etapie realizacji planowanych inwestycji.

Inwestycje takie jak oczyszczalnie ścieków nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska. Z uwagi jednak na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku wskazana jest stała kontrola stanu technicznego tych instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii.

Zanieczyszczenia wód gruntowych mogą wystąpić wzdłuż szlaków komunikacyjnych i dróg. W takich przypadkach głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z drogi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu (sól drogowa), ścieki wytwarzane w obiektach obsługi pasażerów, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady związane z eksploatacją, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych, lecz także „dzikie wysypiska” oraz odpady i wycieki powstałe w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

8.3.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ ORAZ NA OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY

❖ FAUNA

Większość inwestycji przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska na etapie eksploatacji nie będzie w sposób niekorzystny oddziaływać na lokalne populacje zwierząt.

Do zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg mogących mieć niekorzystny wpływ na lokalne populacje zwierząt należą takie inwestycje jak budowa obwodnicy Kołobrzegu w ciągu drogi krajowej nr 11, czy zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Parsęty poniżej miejscowości Osówko w tym miast: Kołobrzegu, Karlina i Białogardu. Zadania te nie należą jednak do zadań własnych Gminy Miasto Kołobrzeg, ich realizacja planowana jest po 2012 roku i w chwili obecnej ze względu na brak danych projektowych nie jest możliwe szczegółowe przeanalizowanie potencjalnych oddziaływań związanych z realizacją tych inwestycji.

Pozytywny wpływ na faunę obszaru będą miały następujące zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska:

- rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo;
- bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta;
- rewitalizacja Kołobrzesckiej Strefy Uzdrawiskowej- Park Nadmorski i Park Jedności Narodowej;
- budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej;
- utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew;
- uzupełnienie szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków;
- lokalizacja zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych;
- stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe, degradacja);
- monitoring procesu zwiększania zalesień;

- zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych.

Realizacja zadań tj. utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew, uzupełnienie szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków, systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych przyczyni się do poprawy połączeń pomiędzy ekosystemami (korytarze ekologiczne), pod warunkiem, że zadrzewienia będą projektowane z uwzględnieniem aspektów ukształtowania terenu oraz specyfiki różnorodności fauny na tym terenie, najlepiej w konsultacji z jednostkami naukowymi, nadleśnictwami oraz organizacjami przyrodniczymi.

❖ FLORA

Realizacja projektów przewidzianych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg do których należy: rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta, rewitalizacja Kołobrzesckiej Strefy Uzdrowskiej- Park Nadmorski i Park Jedności Narodowej, budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej, utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew, uzupełnienie szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków, lokalizacja zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych, stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe, degradacja), monitoring procesu zwiększania zalesień, zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych będą miały pozytywny wpływ na strukturę i funkcjonowanie świata roślinnego.

❖ OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY

Do obszarów i obiektów cennych przyrodniczo ustanowionych na mocy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody ustanowionych na terenie miasta Kołobrzeg należą:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Dorzecze Parsęty**” (kod obszaru: PLH 320007),

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „**Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski**” (kod obszaru: PLH 320017),
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „**Zatoka Pomorska**” (kod obszaru: PLB 990003),
- Obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”,
- Użytek ekologiczny „Ekopark Wschodni”,
- Pomniki przyrody.

Zgodnie z Art. 33 Ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000.

Program Ochrony Środowiska ma na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego na terenie miasta. Realizacja większości zadań przewidzianych w Programie będzie miała zatem pośredni, długoterminowy pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych oraz na obszary chronione.

W celu oceny potencjalnego oddziaływania poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska obszary NATURA 2000 położone na terenie miasta i w jego bezpośrednim sąsiedztwie przeanalizowano potencjalne zagrożenia dla tych obszarów (zgodnie ze Standardowymi Formularzami Danych zamieszczonymi na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska), pod kątem możliwości ich wystąpienia w związku z realizacją planowanych przedsięwzięć, a także uwzględniono potencjalne zagrożenia dla priorytetowych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt występujących na terenie tych obszarów, zgodnie z Poradnikami Ochrony Siedlisk i Gatunków zamieszczonymi na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Potencjalne zagrożenia dla Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dorzecze Parsęty” (PLH 320007)

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do potencjalnych zagrożeń w Dorzeczu Parsęty należą:

- zmienianie stosunków wodnych powodujące odwadnianie mokradeł;
- zaniechanie wypasu oraz zarzucenie koszenia łąk świeżych i łąk podmokłych oraz torfowisk mechowiskowych;
- kłusownictwo ryb łososiowatych;
- zalesianie torfowisk i podmokłych łąk;

- intensyfikacja użytkowania łąk lub zamiana ich w grunty orne;
- zalewanie łąk i torfowisk - zbiorniki retencyjne;
- hodowla ryb;
- nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa oraz nieuporządkowana gospodarka odpadami - „dzikie wysypiska” śmieci.

Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz koryto rzeczne wymagają utrzymywania ich w sprawności technicznej. Na obszarze są prowadzone działania zapewniające swobodny spływ wód i kry z zachowaniem dbałości o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

Potencjalne zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujących na terenie ostoi, zgodnie z Poradnikami Ochrony Siedlisk i Gatunków zamieszczonymi na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 7. Zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujących na terenie SOO Dorzecze Parsęty

Lp.	Nazwa siedliska	Kod	Potencjalne zagrożenia
1	Jeziora lobeliowe	3110	Jeziora lobeliowe, z racji niewielkich powierzchni i również niedużej głębokości, są szczególnie wrażliwe na wszelkiego rodzaju antropopresję. Zmiany układów hydrologicznych, lub zasilanie tych ubogich w wapń jezior prowadzi w konsekwencji do alkalizacji wód i eliminuje charakterystyczną roślinność będącą relikdami borealno-atlantykimi. Jeziora lobeliowe są zbiornikami w dużej części dystroficznymi, z kwaśnymi wodami i przez to bardzo nisko produktywnymi. Ich niezmienna egzystencja jest ściśle uzależniona od specyfiki krajobrazu, w którym najistotniejszą rolę pełnią: bory sosnowe, kwaśne buczyny pomorskie, torfowiska wysokie i mszarne oraz mniejsze lub większe powierzchnie najbliższe zlewni jezior, pozostające pod borami bagiennymi.
2	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	- antropopresja przyspieszająca proces eutrofizacji; - zamulanie, wypływanie i zanik starorzeczy związane głównie z odcinaniem ich od kontaktu z rzeką i brakiem okresowych zalewań.
3	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	3160	- zmiany klimatyczne; - kwaśne deszcze; - trwałe obniżenie poziomu wód gruntowych w zlewni; - obniżenie poziomu lustra wody w jeziorze i przesuszenie pła mszarnego;
4	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	3260	- rozwój intensywnej gospodarki rolnej w zlewni, - odprowadzanie nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych do rzeki lub do gleby w dolinie; - prowadzenie gospodarki powodującej erozję wodną gleby,

Lp.	Nazwa siedliska	Kod	Potencjalne zagrożenia
			<ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwie prowadzone zabiegi melioracyjne, - kanalizacja koryta rzecznych, - budowa zbiorników zaporowych na odcinkach rzek zajmowanych przez siedlisko oraz powyżej strefy jego występowania, a także podpiętrzenia rzek w tej strefie, - niewłaściwie prowadzenie lub - niekiedy również – zaniechanie zabiegów pielęgnacji roślinności wodnej i brzegowej;
5	Zalewane muliste brzegi rzek	3270	<ul style="list-style-type: none"> - prace hydrotechniczne związane z regulacją dolin rzecznych; - nadmierna eutrofizacja podłoża wywołana zrzutami ścieków komunalnych, rolniczych i przemysłowych.
6	Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (<i>Ericion tetralix</i>)	4010	<ul style="list-style-type: none"> - zalesienia; - próby użytkowania rolniczego i łąkarskiego; - pożary, - osuszanie podmokłych terenów.
7	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>)	4030	<ul style="list-style-type: none"> - zarzucenie metod ochrony przeciwpożarowej w lasach polegającej na utrzymywaniu otwartych powierzchni na obrzeżach lasów (pasów przeciwpożarowych) - może spowodować uruchomienie procesów sukcesji wtórnej; - zaprzestanie użytkowania i pozostawienie terenów poligonowych; - wzrost żyzności podłoża (eutrofizacja siedliska).
8	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	6120	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczony zasięg przestrzenny i duże rozproszenie; - zarzucenie ekstensywnej gospodarki rolnej; - spływające z pól nawozy oraz nawożenie organiczne.
9	Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	6410	<ul style="list-style-type: none"> - zaprzestanie koszenia; - intensyfikacja gospodarki łąkarskiej (nawożenie, podsiewanie traw pastewnych, intensyfikacja koszenia, melioracje odwadniające).
10	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	6430	<ul style="list-style-type: none"> - inwazja gatunków obcego pochodzenia; - intensyfikacja rolnictwa prowadząca do przekształcenia tych terenów na w pastwiska; - ruderalizacja tych fitocenoz; - ograniczenie powierzchni nadrzecznych aluwii; - wąskie obwałowywanie przeciwpowodziowe.
11	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6510	<ul style="list-style-type: none"> - zaprzestanie koszenia lub użytkowanie bez nawożenia; - intensyfikacja gospodarki na użytkach zielonych (zwiększenie nawożenia, niższe koszenie, ubijanie gleby w związku z mechanizacją prac); - prowadzenie intensywnego wypasu; - likwidacja drobnych indywidualnych gospodarstw rolnych i wcielane gruntów do dużych, stosujących intensywne metody gospodarowania podmiotów lub ich zalesianie.
12	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	7110	<ul style="list-style-type: none"> - głównymi przyczynami zaniku siedlisk były i są melioracje odwadniające, zalesianie, ekstensywna i przemysłowa eksploatacja torfu, użytkowanie jako miejsc składowania śmieci i odpadów; - zmyw nawozów z pól; - eutrofizacja spowodowana przez depozycję pylastych składników gleb mineralnych i dostawa związków azotu z powietrza; - termiczne zmiany klimatu.
13	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	7120	<ul style="list-style-type: none"> - zalesianie; - wydobywanie torfu; - prace odwodnieniowe; - zanieczyszczenie atmosfery i dostawa nutrietów z powietrza; - termiczne zmiany klimatu w kierunku jego ocieplenia oraz malejące opady w okresie letnim.
14	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie	7140	<ul style="list-style-type: none"> - zabiegi melioracyjne; - eutrofizacja;

Lp.	Nazwa siedliska	Kod	Potencjalne zagrożenia
	z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)		- wprowadzanie ścieków i innych zanieczyszczeń bytowych; - hodowla ryb; - zasypywanie gruzem i innymi odpadami.
15	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	7150	- przekształcenia i zanikanie oligotroficznych siedlisk wilgotnych.
16	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	7230	- budowa szlaków komunikacyjnych (szos, torów kolejowych) przecinających duże kompleksy torfowisk przepływowych; - regulacja cieków, budowa zbiorników retencyjnych w dolinach rzek.
17	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	9110	- niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna, - proces „zamierania buka”
18	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	9130	- niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna.
19	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	9160	- ekspansja buka w grądach lub jego sztuczne wprowadzanie; - ekspansja gatunków grądowych.
20	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	9170	- niewłaściwa gospodarka leśna, w tym zniekształcenie naturalnych składów gatunkowych tych ekosystemów poprzez wprowadzanie sosny na grądowych siedliskach lasu mieszanego, czy buka i jaworu poza granicą ich zasięgu.
21	Pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	9190	- presja urbanizacyjna – przeznaczanie pod zabudowę lub lokalizację infrastruktury rekreacyjnej; - szablona gospodarka leśna nie uwzględniająca specyfiki Wybrzeża.
22	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino</i>)	91D0	- odwadnianie torfowisk; - prowadzenie upraw świerka.
23	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenio</i>)	91E0	- wycinanie lasów i zakładanie łąk lub pastwisk; - usuwanie drzewostanów utrudniających spływ wód powodziowych i tworzących zatory lodowe; - regulacje rzek i odcinanie wałami od wpływu powodzi; - nadmierna eutrofizacja wywołana zrzutami ścieków, komunalnych, rolniczych i przemysłowych; - zmiana reżimu hydrologicznego wywołana budową zbiorników zaporowych; - presja wędkarska (wydeptywanie ścieżek i stanowisk, przekopywanie runa, palenie ognisk, pozostawianie odpadów); - fragmentacja łągów przez sieć dolinnych dróg do zwózki siana; - usuwanie drzew i krzewów na międzywału; - wycinanie łągów z sąsiedztwa wałów z uwagi na ssaki żerujące na wałach i drążące nory w pobliskich wałach; - nasadzenia geograficznie i ekologicznie obcej dendroflory
24	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	- wycinanie mające na celu ułatwienie spływu wód powodziowych i lodów; - zmiany warunków siedliskowych – ograniczenie zalewów, przesuszenie; - regulacja rzek i budowa zbiorników zaporowych; - chorobowe zamieranie jesionów i dębów.

Źródło: www.natura2000.mos.gov.pl/; poradniki ochrony siedlisk i gatunków

Realizacja zadań zawartych w Programie nie spowoduje powstania tego typu zagrożeń. Nie wpłynie na funkcjonalność i integralność ostoj.

Zgodnie z opracowaniem J. Engel „Natura 2000 w ocenach oddziaływania inwestycji na środowisko” (Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009) pod pojęciem integralności obszaru należy rozumieć: „*Utrzymywanie się właściwego stanu ochrony tych siedlisk przyrodniczych, populacji roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony których obszar został wyznaczony. Na integralność obszaru składa się także zachowanie struktur i procesów ekologicznych, które są niezbędne dla trwałości i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz populacji roślin i zwierząt. Obszar zachowujący integralność to taki, który charakteryzuje się właściwym (dobrym) stanem ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, zgodnym z celami ochrony obszaru, oraz dużymi możliwościami samoregulującymi, czyli wykazuje dużą odporność i zdolności regeneracyjne i nie wymaga dużego wsparcia z zewnątrz*”.

Realizacja zadań z zakresu ochrony powietrza przyczyni się do ograniczenia emisji niskiej mającej wpływ na powstawanie kwaśnych deszczy, które stanowią potencjalne zagrożenie dla naturalnych, dystroficznych zbiorników wodnych (kod siedliska: 3160) występujących na terenie SOO Dorzecze Parsęty. Program zakłada ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych poprzez rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej oraz upowszechnianie i wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych, co przyczyni się ograniczenia procesu eutrofizacji wód, która stanowi istotne zagrożenie dla większości siedlisk przyrodniczych występujących na terenie SOO Dorzecze Parsęty. Ewentualne zalesienia gruntów nieprzydatnych rolniczo prowadzone będą z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych i nie będą wiązały się z przekształceniem siedlisk cennych pod względem przyrodniczym.

Potencjalne zagrożenia dla Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski” (PLH 320017) i użytku ekologicznego „Ekopark Wschodni”

Użytek ekologiczny „Ekopark Wschodni” zlokalizowany jest obrębie obszaru NATURA 2000 „Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski”, stąd potencjalne zagrożenia dla ww. form ochrony przyrody przedstawiono łącznie.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do potencjalnych zagrożeń mogących

w sposób negatywny wpływać na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Trzebiatowsko – Kołobrzeski Pas Nadmorski” należą:

- presja związana z rozwojem turystyki i rekreacji (niszczenie siedlisk przez zabudowę, niszczenie i wydeptywanie siedlisk przez turystów, zanieczyszczanie i zaśmiecanie);
- zanieczyszczenie wód;
- plany zalesień siedlisk halofilnych i nadrzecznych siedlisk okrajkowych;
- zmiany stosunków wodnych (głównie osuszanie oraz odcięcie od dopływu słonych wód);
- zmiany w siedliskach związane z pracami zabezpieczającymi wybrzeże (np. czyszczenie plaż, zabezpieczanie klifu).

Wyniki prac prowadzonych na etapie sporządzania planu ochrony pokazały, że najważniejsze zagrożenia występujące w obrębie ostoi są związane z:

- kwestiami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności planami rozwoju miejscowości nadmorskich, w tym rozbudowy infrastruktury wczasowo - turystycznej, planowanej na obszarze ostoi przyrodniczych (głównie lasów i borów nadmorskich, wydmy szarej i białej, wrzosowisk, jezior przymorskich),
- niszczeniem siedlisk wydmy białej i szarej oraz boru bażynowego przez turystów,
- nieprawidłową gospodarką wodną i wodno - ściekową,
- tamowaniem dopływu wód morskich do toni Jeziora Liwia Łuża będącego jeziorem przymorskim,
- osuszaniem siedlisk przyrodniczych z roślinnością halofilną występującą w obrębie łąk i pastwisk zlokalizowanych w Pradolinie Pomorskiej,
- gospodarką leśną, tj. zniekształceniem leśnych siedlisk przyrodniczych,
- nieprawidłowościami w gospodarce rybackiej prowadzonej w obrębie jezior przymorskich,
- działalnością niszczącą morza na siedliska przyrodnicze, tj. klify, wydmy białą i szarą,
- metodami zabezpieczenia brzegu morskiego wynikającymi ze stosowania metod, które powodują przekształcenie i ubożenie przyrodniczych siedlisk nadmorskich, np. z aktywnego klifu w martwy klif, z nadmorskich wydmy białych i szarych w zarośla obcych gatunków,

- utratą siedlisk bytowania zwierząt gatunków ujętych w Załączniku II Dyrektywy.

Potencjalne zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujących na terenie ostoi, zgodnie z Poradnikami Ochrony Siedlisk i Gatunków przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 8. Zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujących na terenie SOO Trzebiatowsko- Kołobrzesci Pas Nadmorski

Lp.	Nazwa siedliska	Kod	Potencjalne zagrożenia
1	Estuaria	1130	- eutrofizacja; - zanieczyszczenia toksyczne; - działania hydrotechniczne (zapory, kaskady, regulacja koryta, umacnianie brzegów); - nieracjonalne rybołówstwo i kłusownictwo; - inwazje gatunków obcych; - nadmierny ruch turystyczny; - rozlewy olejowe.
2	Laguny przybrzeżne	1150	- wzrost dopływu pierwiastków biogennych; - wypływanie jezior przez piasek nawiewany z wydm; - introdukcja ryb obcego pochodzenia; - niewłaściwie prowadzona, niekontrolowana turystyka i rekreacja;
3	Kidzina na brzegu morskim	1210	W rejonach okresowej większej akumulacji, a jednocześnie odznaczających się zwiększoną presją rekreacyjną, kidzina jest usuwana prawie natychmiast w ramach „sprzątania plaży”. Niezależnie od powyższego, strefa kidziny jest miejscem, w którym gromadzą się wszystkie śmieci i odpady pochodzenia antropogenicznego, osadzone na plażach przez morze.
4	Klify na wybrzeżu Bałtyku	1230	- Lokalnie ochrona techniczna brzegu, która poprzez całkowitą eliminację nawet sporadycznego podcinania klifu w skali wieloletniej powoduje radykalną zmianę jakościową procesów zachodzących w biotopie i fitocenozie, a zatem powstanie takich biotopów i biocenoz, jakie w naturalnych warunkach nie rozwinęłyby się w miejscach. - W skali całości obszaru występowania siedliska zmiany te nie odgrywają istotnej roli. Siedlisko aktywnego klifu jest jednym z nielicznych, których pełna regeneracja w razie zniszczenia (w tym przypadku wywołanego stabilizacją). Jej warunkiem jest jedynie istnienie abrazji jako czynnika kształtującego siedlisko.
5	Solniska nadmorskie (<i>Glaucopuccinietalia</i> część - zbiorowiska nadmorskie)	1330	- zaniechanie użytkowania i ochrona bierna; - odwodnienie i/lub odcięcie od wpływu zasolonej wody; - wywóz gruzu i śmieci (Kołobrzeg) oraz radykalna zmiana sposobu użytkowania, np. zabudowa (Kołobrzeg);
6	Inicjalne stadia nadmorskich wydm białych	2110	- niszcząca działalność sztormów; - rosnąca presja turystyczno – rekreacyjna; - różne formy utrwalania ruchomych piasków np. poprzez nasadzenia piaskownicy zwyczajnej lub turzycy piaskowej; - techniczna zabudowa brzegów lub przybrzeżnej strefy morza (falachrony).
7	Nadmorskie wydmy białe (<i>Elymo-Ammophiletum</i>)	2120	- wprowadzanie różnych form technicznej i biologicznej ochrony brzegów; - penetracja turystyczna; - abrazja brzegów;

Lp.	Nazwa siedliska	Kod	Potencjalne zagrożenia
			- utrwalanie wydm przez nasadzenia drzew i krzewów; - wprowadzanie gatunków obcych dla terenów nadmorskich; - budowa farm wiatrowych.
8	Nadmorskie wydmy szare	2130	- nasilające się procesy abrazji; - budowa farm wiatrowych; - rozwój nadmorskich ośrodków wczasowych; - rozwój budownictwa rekreacyjnego.
9	Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika	2160	- nasilające się procesy abrazyjne; - nasadzenia innych gatunków drzew i krzewów w celu umocnienia wydm.
10	Nadmorskie wydmy z zaroślami wierzb piaskowej	2170	- penetracja rekreacyjno-turystyczna; - abrazja; - zalesienia.
11	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	2180	- rozwój turystyki w pobliżu miejscowości wczasowych.; - nasadzenia sosny; - sztormowe wiatry, nawiewanie grubej warstwy piasku; - miejscami abrazja brzegu.
12	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	2330	- eksploatacja piasku; - przeznaczanie nieużytków pod budownictwo; - rekreacyjne użytkowanie.
13	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	- antropopresja przyspieszająca proces eutrofizacji; - zamulanie, wypływanie i zanik starorzeczy związane głównie z odcinaniem ich od kontaktu z rzeką i brakiem okresowych zalewań.
14	Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (<i>Ericion tetralix</i>)	4010	- zalesienia; - próby użytkowania rolniczego i łąkarskiego; - pożary, - osuszanie podmokłych terenów.
15	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylon</i>)	4030	- zarzucenie metod ochrony przeciwpożarowej w lasach polegającej na utrzymywaniu otwartych powierzchni na obrzeżach lasów (pasów przeciwpożarowych)- może spowodować uruchomienie procesów sukcesji wtórnej; - zaprzestanie użytkowania i pozostawienie terenów polygonowych; - wzrost żyzności podłoża (eutrofizacja siedliska).
16	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	6430	- inwazja gatunków obcego pochodzenia; - intensyfikacja rolnictwa prowadząca do przekształcenia tych terenów na w pastwiska; - ruderalizacja tych fitocenoz; - ograniczenie powierzchni nadrzecznych aluwii; - wąskie obwałowywanie przeciwpowodziowe.
17	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	7110	- głównymi przyczynami zaniku siedlisk były i są melioracje odwadniające, zalesianie, ekstensywna i przemysłowa eksploatacja torfu, użytkowanie jako miejsc składowania śmieci i odpadów; - zmyw nawozów z pól; - eutrofizacja spowodowana przez depozycję pylastych składników gleb mineralnych i dostawa związków azotu z powietrza; - termiczne zmiany klimatu.
18	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	7120	- zalesianie; - wydobywanie torfu; - prace odwodnieniowe; - zanieczyszczenie atmosfery i dostawa nutrietów z powietrza; - termiczne zmiany klimatu w kierunku jego ocieplenia oraz malejące opady w okresie letnim.
19	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	9130	- niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna.
20	Grąd subatlantycki	9160	- ekspansja buka w grądach lub jego sztuczne

Lp.	Nazwa siedliska	Kod	Potencjalne zagrożenia
	(<i>Stellario-Carpinetum</i>)		wprowadzanie; - ekspansja gatunków grądowych.
21	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino</i>)	91D0	- odwadnianie torfowisk, - prowadzenie upraw świerka.
22	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	91E0	- wycinanie lasów i zakładanie łąk lub pastwisk; - usuwanie drzewostanów utrudniających spływ wód powodziowych i tworzących zatory lodowe; - regulacje rzek i odcinanie wałami od wpływu powodzi; - nadmierna eutrofizacja wywołana zrzutami ścieków, komunalnych, rolniczych i przemysłowych; - zmiana reżimu hydrologicznego wywołana budową zbiorników zaporowych; - presja wędkarska (wydeptywanie ścieżek i stanowisk, przekopywanie runa, palenie ognisk, pozostawianie odpadów); - fragmentacja łągów przez sieć dolinnych dróg do zwózki siana; - usuwanie drzew i krzewów na międzywałach; - wycinanie łągów z sąsiedztwa wałów z uwagi na ssaki żerujące na wałach i drążące nory w pobliskich wałach; - nasadzenia geograficznie i ekologicznie obcej dendroflory.

Źródło: www.natura2000.mos.gov.pl/; poradniki ochrony siedlisk i gatunków

Realizacja zadań zawartych w Programie nie spowoduje powstania tego typu zagrożeń. Nie wpłynie na funkcjonalność i integralność ostoi.

Postępująca abrazja stanowi potencjalne zagrożenie dla takich siedlisk przyrodniczych jak: nadmorskie wydmy szare (kod siedliska: 2130), nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika (kod siedliska: 2160), nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej (2170).

Działalność niszcząca morza zostanie ograniczona poprzez realizację szeregu zadań z zakresu ochrony brzegów morskich do których należą:

- **Budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego (Kołobrzeg 328,9-330,28);**

[Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie plaży u podstawy abradowanego wału wydowego. Przeważająca część inwestycji położona jest w granicach SOO „Trzebiatowsko – Kołobrzesci Pas Nadmorski”. W granicach działek, na terenie których planowana jest inwestycja nie zinwentaryzowano jednak żadnych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, ani też gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, dla ochrony których utworzono niniejszy obszar Natura 2000. Dodatkowo obszar na terenie którego planowana jest inwestycja przylega do północy do Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka

Pomorska”. W miejscu planowanej inwestycji, przy średnim poziomie morza, plaża posiada szerokość ok. 25-40 m, a okresowo - w momencie wystąpienia przyływu sztormowego - zanika zupełnie. W ostatnich latach nie stwierdzono na nim zjawiska akumulacji piasku, co wskazuje na postępującą abrazję brzegu morskiego i stale zmniejszającą się szerokość, zarówno obszaru plaży jak i wału wydmowego.

Planowane działanie spowoduje niewielkie, w skali lokalnej zabudowanie terenów plaży. Nie przewiduje się zabudowy terenów wydmowych, do których planowana inwestycja będzie przylegać.

Ponadto realizacja inwestycji polegającej na budowie opaski brzegowej z kamienia łupanego (Kołobrzeg 328,9-330,28) będzie miała pozytywny wpływ na stan obszarów wodno-błotnych położonych na jej zapleczu tj. znajdujących się w granicach użytku ekologicznego „Ekopark Wschodni”. Poprzez stabilizację brzegu morskiego na ich wysokości, realizacja inwestycji przyczyni się do podniesienia ich trwałości poprzez zachowanie właściwych im warunków wilgotnościowych.

- **Wykonanie sztucznego zasilenia brzegu morskiego;**
- **Przebudowa ścianki szczelnej w Kołobrzegu;**

[W zależności od stopnia skorodowania ścianki szczelnej w grę będzie wchodził jej remont lub wybudowania nowej ścianki szczelnej (profil stalowy wbity na kilka metrów w ziemię w linii prostej wzdłuż linii brzegu morskiego, wraz z wykonaniem oczepu żelbetonowego oraz ściągów kotwiących ściankę w gruncie zaplecza). Działania odbywać się będą na około 200 mb. Zlokalizowanie prac inwestycyjnych - w miejscu istniejących umocnień brzegu, w przypadku zajęcia gruntu pod inwestycję, będzie to niewielkiej szerokości teren plaży przylegający bezpośrednio do istniejących konstrukcji.

- **Odtworzenie systemu ostróg w km wybrzeża 330,4 – 333,4 w Kołobrzegu po stronie wschodniej ujścia rzeki Parsęty;**

[Inwestycja znajduje się na terenie OSO „Zatoka Pomorska” oraz SOO „Trzebiatowsko-Kołobrzegi Pas Nadmorski” oraz na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”.

Przedmiotem inwestycji są ostrogi z pali drewnianych, jednorzędowe nieprzepuszczalne w ilości 35 sztuk w Kołobrzegu na odcinku brzegu morskiego w km 330,4 – 333,4. Pierwsza ostroga w kierunku wschodnim znajduje się w odległości ok. 1960,0 m od krawędzi płyty mola, ostania

w odległości około 3196,0 m od krawędzi tego elementu mola. Konieczność odbudowy ostróg podyktowana jest znacznym zużyciem ostróg istniejących. Dotychczasowy sposób wykorzystania ostróg ustał nie chroniąc linii brzegowej, ani nie powiększając przyrostu łądu w postaci poszerzania się plaży. Ich zły stan techniczny powoduje zwężanie się plaży, czyli ubytek łądu. Planowana budowa ostróg wzbogaci ubogie w formy żywe podbrzeże, przyczyniając się do zwiększenia bazy żerowej dla przylatujących i zimujących ptaków. Ponadto zatrzymanie rumowiska w strefie pobraża spowoduje zmniejszenie tępa abrazji brzegu morskiego na wschód od planowanej inwestycji oraz jej zahamowania w miejscu jej powstania.

Wraz z odbudową systemu ostróg zwiększy się powierzchnia umożliwiająca zasiedlenia glonami należącymi do rzędu zielenic z rodzaju *Enteromorpha*. Ponadto ostrogi stanowią miejsca ukrycia ichtiofauny, a także bezkręgowców wodnych oraz miejsce odpoczynku mew, kaczek i innej awifauny wędrownej, które odpoczywając mogą żerować na siedlisku.

Potencjalne zagrożenia dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” (PLB 990003);

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych do potencjalnych zagrożeń mogących w sposób negatywny wpływać na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” należą plany lokowania tu farm elektrowni wiatrowych. Zagrożeniem dla ptaków mogą być również pewne formy rybołówstwa - sieci stawne i sznury hakowe.

Potencjalne zagrożenia dla ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujących na terenie ostoi, zgodnie z Poradnikami Ochrony Siedlisk i Gatunków zamieszczonymi na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 9. Potencjalne zagrożenia dla ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG występujących na terenie SOO Zatoka Pomorska

Lp.	Nazwa	Kod	Potencjalne zagrożenia
1	<i>Gavia stellata</i> nur rdzawoszyi	A001	- w czasie wędrówki i zimowania na Bałtyku - sieci stawne; - ptakom zimującym na Bałtyku- zanieczyszczenie wody substancjami ropopochodnymi; - potencjalnym zagrożeniem może okazać się realizacja planów budowy dużych farm wiatrowych na płytkich obszarach morskich.
2	<i>Gavia arctica</i> nur czarnoszyi	A002	- w czasie wędrówki i zimowania na Bałtyku i w mniejszym stopniu na wodach śródlądowych – sieci stawne; - ptakom zimującym na Bałtyku- zanieczyszczenie wody substancjami ropopochodnymi;

Lp.	Nazwa	Kod	Potencjalne zagrożenia
			- potencjalnym zagrożeniem może okazać się realizacja planów budowy dużych farm wiatrowych na płytkich obszarach morskich.
3	<i>Podiceps auritus</i> perkoz rogaty	A007	- dla ptaków zimujących na Bałtyku zagrożeniem jest zanieczyszczenie wody substancjami ropopochodnymi; pobrudzenie piór tymi substancjami (zaraza oliwna) stanowi dla ptaków śmiertelne niebezpieczeństwo; - stosowanie stawnych sieci rybackich w miejscach zimowych koncentracji; - realizacja planów rozbudowy farm elektrowni wiatrowych na obszarze płytkiego morza.
4	<i>Mergus albellus</i> (<i>Mergellus albellus</i>) bielaczek	A068	- stosowanie stawnych sieci rybackich; - zanieczyszczenie wody substancjami ropopochodnymi; - plany budowy dużych farm wiatrowych na płytkich obszarach morskich.

Źródło: www.natura2000.mos.gov.pl/; poradniki ochrony siedlisk i gatunków

Realizacja zadań zawartych w Programie nie spowoduje powstania tego typu zagrożeń. Nie wpłynie na funkcjonalność i integralność ostoi.

W Programie nie zawarto planów budowy farm wiatrowych, które stanowią główne zagrożenie dla ww. gatunków ptaków.

Oddziaływanie na Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

Rozporządzenie Nr 4/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, określa zakazy obowiązujące na terenie OchK Koszaliński Pas Nadmorski:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (*nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na stan obszaru chronionego krajobrazu*);
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Zgodnie z ww. Rozporządzeniem ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów są następujące:

- W zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych:
  - powadzenie racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk;
- W zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych:
  - dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych;
- W zakresie ochrony ekosystemów wodnych:
  - zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz z pasem roślinności okalającej,
  - ograniczenie zabudowy na skarpach wysoczynowych,
  - zapewnienie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych,
  - wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnym.

Żadna z inwestycji planowanych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska nie będzie realizowana w sprzeczności z założeniami ochronnymi dla tego Obszaru.

Cele zawarte w Programie Ochrony Środowiska nie są sprzeczne z ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów, określonymi w Rozporządzeniu powołującym przedmiotowy OChK.

Dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2010.213.1397) (budowa obwodnicy Kołobrzegu) szczegółowo oddziaływanie na obszary chronione będzie analizowane na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko.

Podobnie dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z ww. Rozporządzeniem zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko.

Dla części inwestycji planowanych do realizacji na terenie miasta Kołobrzeg zostały już wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia [Budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego (Kołobrzeg 328,9-330,28), odbudowa systemu ostróg w km wybrzeża 330,4 – 333,4 w Kołobrzegu, poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap I,II)]. W decyzjach środowiskowych dla poszczególnych inwestycji zostały zawarte szczegółowe wytyczne dotyczące środków minimalizujących jakie należy zastosować w celu ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów NATURA 2000.

Pomniki przyrody

Na terenie miasta Kołobrzeg ustanowiono 11 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, grupy drzew i alei. Do potencjalnych zagrożeń dla pomników przyrody zlokalizowanych na terenie miasta należą:

- zniszczenie, uszkodzenie np. w wyniku klęsk żywiołowych tj. pożar, susza;
- niewłaściwie wykonywanie prac ziemnych;
- dokonywanie zmian stosunków wodnych.

Prace budowlane związane z realizacją zadań zaplanowanych w Programie Ochrony Środowiska zostaną przeprowadzone z uwzględnieniem zasad ochrony pomnikowych okazów drzew.

Inwestycje zaplanowane do realizacji w Programie Ochrony Środowiska na etapie eksploatacji nie będą w sposób niekorzystny oddziaływać na ustanowione na terenie miasta pomniki przyrody.

8.3.5. ODPADY

Odpady powstające na terenie miasta w dalszym ciągu będą klasyfikowane głównie jako odpady komunalne. Ponieważ coraz większa część powstających odpadów komunalnych będzie poddana odzyskowi wskazane jest zwiększenie ilości pojemników umożliwiających ich selektywną zbiórkę. Dodatkowo konieczne jest wprowadzenie selektywnej zbiórki i systemów unieszkodliwiania odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych pochodzących z prac związanych z pielęgnacją terenów zielonych i parków na terenie miasta.

Ponadto należy spodziewać się zwiększenia ilości osadów ściekowych wytwarzanych przez oczyszczalnie ścieków. W związku z czym należy rozważyć koncepcje zagospodarowania i wykorzystania tych odpadów poza składowaniem.

8.4. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA DLA ZDROWIA LUDZI

8.4.1. NA ETAPIE REALIZACJI

Ponieważ elementem oddziaływania na środowisko jest także – zgodnie z definicją ustawową – oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy zauważyć, że realizacja założeń zawartych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska na etapie ich realizacji będzie wiązała się z pewnym oddziaływaniem na zdrowie ludzkie. Charakteryzować się ono będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza związanych ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano - remontowymi oraz pracami ziemnymi. Mieszkańcy na etapie realizacji zadań będą narażeni na emisję pyłów, spalin oraz odorów emitowanych podczas modernizacji infrastruktury technicznej (sieci wodno-kanalizacyjnej).

Oprócz problemu zanieczyszczeń pojawia się również kwestia bezpieczeństwa. Prace związane z rozbudową kanalizacji sanitarnej oraz infrastruktury drogowej mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pieszego. W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się poinformowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność.

Ponadto prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnym godzinach porannych oraz wieczornych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców.

8.4.2. NA ETAPIE EKSPLOATACJI

Realizacja założeń zawartych w Programie Ochrony Środowiska będzie miała pozytywny wpływ na zdrowie ludzi.

W związku z realizacją inwestycji zaplanowanych w Programie należy spodziewać się stopniowej poprawy jakości powietrza.

Realizacja inwestycji drogowych przyczyni się do zmniejszenia niekorzystnego wpływu na zdrowie mieszkańców związanego z emisją hałasu komunikacyjnego.

Budowa, rozbudowa i systematyczna modernizacja systemu kanalizacyjnego, promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów ograniczy niekontrolowane przedostawanie się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, a tym samym poprawi jakość środowiska gruntowo-wodnego i wpłynie korzystnie na zdrowie mieszkańców.

Dbłość o dobry stan terenów zielonych usprawni rolę roślinności jako buforu niekorzystnych oddziaływań na elementy środowiska i mieszkańców. Polepszeniu ulegną również warunki estetyczne krajobrazu oraz zmniejszą się uciążliwości związane z życiem w mieście (hałas, zanieczyszczenia).

Zachowanie walorów przyrodniczych miasta poprawi także atrakcyjność turystyczną terenu.

Do zmniejszenia zagrożenia powodziowego przyczyni się realizacja takich zadań jak: zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Parsęty poniżej miejscowości Osówko w tym miast: Kołobrzegu, Karlina i Białogardu; zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz z budową odpływu do morza w km 336+150; odbudowa odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ulicy Sułkowskiego.

8.5. WPŁYW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU NA OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WŁAŚCIWOŚCIACH NATURALNYCH LUB POSIADAJĄCYCH ZNACZENIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg w efekcie końcowym przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie miasta, co w sposób pośredni będzie korzystnie oddziaływać także na obszary i obiekty chronione.

Do zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków położonych na terenie miasta Kołobrzeg, zgodnie z danymi Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków (stan na 31 marca 2011 r.) należą:

- śródmieście miasta (nr rej.: 10 z 21.07.1953);
- kościół katedralny p.w. Najświętszej. Marii Panny, XIV, po 1945 (nr rej.: 98 z 10.08.1956);
- zespół klasztorny diakonis ewangelickich, ul. Katedralna 35/Rzeczna 7/9, 2 poł. XIX (nr rej.: 1215 z 27.01.1998):
  - kościół, ob. rzym.-kat. par. p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP,
  - klasztor i dom księży emerytów, ob. dom parafialny, 1889-1895;
- zespół parków kołobrzeskich, XIX-XX (nr rej.: 927 z 14.12.1976):
  - park Przyjaźni polsko-radzieckiej, ul. Fredry - Wschodnia - 4 Dywizji,
  - park nadmorski (zdrojowy), ul. Rodziewiczówny – Nadbrzeżna,
  - park (przy pomniku Zaślubin), ul. Westerplatte – Mickiewicza,
  - park zachodni, ul. Arciszewskiego – Wiosenna,
  - park nadmorski, ul. Wiatraczna;
- skwer miejski, ul. Przybylskiego, 1920 (nr rej.: A-85 z 29.11.2001);
- pozostałości umocnień twierdzy kołobrzeskiej (nr rej.: 376 z 10.04.1964):
  - przyczółek (obok rowu drzewnego), ul. Solna 2, 1630, 1770-1774, 1962,
  - reduta Schilla (na Wyspie Solnej), ul. Findera, 1630, 2 ćw. XIX,
  - przyczółek portowy, 1770-1774, 1832-1836,
  - latarnia morska, 1945;
- zespół fortów (w parku przymorskim), 1807 (nr rej.: 817 z 2.08.1967):
  - Szaniec Kamienny, kam.,
  - Wilczy Szaniec (amfiteatr);
- baszta prochowa z resztą muru obronnego, ob. PTTK, ul. Dubois, XIV (nr rej.: 97 z 10.08.1956);
- ratusz, pl. Ratuszowy 1, XIV, 1829-1832 (1913, nr rej.: 373 z 9.04.1964);
- kamienica Schliffenów, ul. Emilii Gierczak, XV, XVI, XX (nr rej.: 19 z 8.11.1954);
- elewacja domu, ul. Graniczna 4, 1910 (nr rej.: 1240 z 22.09.1993);
- dom, ul. Lenina 10, XVIII/XIX (nr rej.: 375 z 10.04.1964);
- elewator zbożowy południowy nr 6/1, ul. Portowa 41, 1929 (nr rej.: A-157 z 12.01.2004);
- elewator zbożowy północny nr 6/2, ul. Portowa 41 (1929, nr rej.: A-157 z 12.01.2004);

- dom, ul. Przybylskiego 11, k. XVIII, XIX (nr rej.: 377 z 10.04.1964);
- magazyn „Katownia”, XV, ul. Ratuszowa 2 (nr rej.: 7 z 19.06.1953);
- Akademia Rycerska, ul. Wąska/Mariacka, k. XVIII (nr rej.: 374 z 9.04.1964);
- elektrownia miejska (korpus ze skrzydłem), ul. Łopuskiego 26-28, 1905 (nr rej.: A-275 z 14.09.2006).

W Kołobrzegu wyznaczono dwie strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefa „A” – obejmująca śródmieście miasta Kołobrzeg, czyli średniowieczny układ urbanistyczny, wyróżniający się wartością i wysokim stopniem zachowania historycznie ukształtowanej struktury.
- strefa „B” – obejmująca obszar wokół Starego Miasta, Panewniki, Dzielnicę Portową, zespół urbanistyczny dzielnicy nadmorskiej, zespół dawnych koszar, Radzikowskie Przedmieście, Siederland – Załęże, zespół spichlerzy portowych oraz szeroki obszar między kwaterami poszczególnych ulic, zawierający znaczną, lecz nie dominującą część elementów historycznie ukształtowanej struktury przestrzennej o wartości kulturowej w skali lokalnej, w celu ochrony zachowanych elementów historycznej struktury przestrzennej.

Potencjalny negatywny wpływ na obiekty zabytkowe zlokalizowane na terenie miasta Kołobrzeg może być związany ze zwiększoną emisją zanieczyszczeń do powietrza w trakcie realizacji inwestycji (na etapie trwania prac budowlanych).

Przewiduje się, że skala ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko (głównie okresowych, generowanych przez roboty wykonawcze) będzie niewielka.

W perspektywie długoterminowej realizacja inwestycji mających na celu ograniczenie emisji do powietrza, planowanych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska, wpłynie sposób pośredni korzystnie na zabytkowe budynki zlokalizowane na terenie miasta.

8.6. PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH

Oddziaływania na środowisko i ludzi poszczególnych zadań ujętych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska w przypadku ich równoczesnej realizacji mogą się nakładać.

Wskazane jest ułożenie harmonogramu realizacji zadań w taki sposób, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, z drugiej zaś ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań.

Ponieważ część zadań ujętych w Programie wymaga bezpośredniej ingerencji w istniejące ciągi komunikacyjne (budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11, przebudowa dróg i ulic na terenie miasta, wymiana sieci podziemnych), ze szczególną

starannością powinien zostać przygotowany projekt organizacji ruchu, tak by poszczególne fazy robót w jak najmniejszym stopniu utrudniały życie mieszkańcom i osobom przyjezdnym. Niezbędna jest także koordynacja z innymi działaniami w tym także działaniami opisanymi w „Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta Kołobrzeg aktualizacja na lata 2009 - 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 – 2018”.

W przypadku zadań związanych z budową lub modernizacją uzbrojenia podziemnego, o podejmowanych w tym zakresie działaniach powinni być informowani zarządcy wszystkich sieci, tak by w jednym czasie uporządkować wszystkie wymagające tego sieci na danym terenie.

Podsumowując, realizacja założeń zawartych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg nie będzie generować znaczącego oddziaływania na wskazane w Ustawie komponenty środowiska (także na etapie prac wykonawczych). Trwałe i korzystne będą natomiast ekologiczne i krajobrazowe efekty realizacji projektu tego dokumentu.

8.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIA RAPORTU ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt aktualizacji projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2011-2014 z perspektywą do na lata 2015-2018, będzie realizowany poprzez ustanowione cele ogólne i szczegółowe oraz krótko i długoterminowe zadania środowiskowe.

Określają one rodzaje przedsięwzięć o znaczącym wpływie na środowisko w myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2010.213.1397).

Zgodnie z § 2. 1. pkt. 31) do **przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko** należy **budowa dróg ekspresowych**.

Na terenie miasta Kołobrzeg zlokalizowana zostanie inwestycja polegająca na budowie obwodnicy Kołobrzegu w ciągu drogi ekspresowej S-11. Jest to zadanie realizowane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (termin realizacji inwestycji – po 2012 roku).

Przedsięwzięcia wyszczególnione w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg, które mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (**przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko**) to:

- **budowa, przebudowa i remonty dróg;**

Zgodnie z § 3. 1. pkt. 60 Rozporządzenia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą: „*drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg oraz obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*”.

– **budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej;**

Zgodnie z § 3. 1. pkt. 79 Rozporządzenia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą: „*sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową oraz przyłączy do budynków*”;

– **modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej;**

Zgodnie z z § 3. 1. pkt. 68 Rozporządzenia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą: „*rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową*”

– **zalesianie gruntów;**

Zgodnie z z § 3. 1. pkt. 89 Rozporządzenia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą „*zalesienia*:

a) *pastwisk lub łąk, na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią,*

b) *nieużytków na glebach bagiennych,*

c) *nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy*”;

Zgodnie z z § 3. 1. pkt. 90 Rozporządzenia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą „*zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 89*”;

– **przebudowa ścianki szczelnej w Kołobrzegu;**

Zgodnie z § 3. 1. pkt. 69 Rozporządzenia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą „*przedsięwzięcia ochrony brzegów morskich*

oraz zabezpieczające przed wpływami morza, a także inne przedsięwzięcia powodujące zmianę strefy brzegowej, w tym wały, mola, pirsy, z wyłączeniem ich odbudowy”.

Należy zaznaczyć, że jest to jedynie wstępna, bardzo ogólna kwalifikacja przedsięwzięć do procedury oceny oddziaływania na środowisko, wynikająca z Programu Ochrony Środowiska. Szczegółowe kwalifikowanie należy prowadzić na etapie projektowania i realizacji przedsięwzięć.

Dla przedsięwzięcia realizowanego w ramach „Programu ochrony brzegów morskich” pn. *Budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego (Kołobrzeg 328,9-330,28)* została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie Nr 10/2011 z dnia 04.05.2011 roku, znak: WST.K.4233.1.6.2011.KD).

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia została wydana także dla inwestycji polegającej na *odbudowie (odtworzeniu) systemu ostróg w km wybrzeża 330,4 – 333,4 w Kołobrzegu* po stronie wschodniej ujścia rzeki Parsęty (decyzja nr 1/08 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, znak: RDOŚ-32-WSTI-6618-2/08/kd).

Dla przedmiotowej inwestycji nie nałożono obowiązku sporządzenia raportu z uwagi na fakt, że planowana budowa ostróg wzbogaci ubogie w formy żywe podbrzeże, przyczyniając się do zwiększenia bazy żerowej dla przylatujących i zimujących ptaków oraz ze względu na fakt, że zatrzymanie rumowiska w strefie pobraża spowoduje zmniejszenie tępa abrazji brzegu morskiego na wschód od planowanej inwestycji oraz jej zahamowania w miejscu jej powstania.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia została wydana także dla inwestycji „Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej)” - Etap I,II. (decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 3/08 z dnia 8 lipca 2008 roku, znak: K-SR-P-2/6618/9-2/08, wydana w oparciu o opinię Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu z dnia: 01.06.2007 r., znak: PS-N.NZ-407-04-26/07, uzgodnienia Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu z dnia 26.05.2008 r. znak PS-N.NZ-401-01-11/07 oraz uzgodnienia Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 14.05.2008 r. znak: NP.-K-60/16/08). Realizacja etapu trzeciego zostanie również poprzedzona przeprowadzeniem procedury oceny oddziaływania na środowisko.

IX. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO

DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Wszelkie negatywne oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko mogą być ograniczone już na etapie planowania, poprzez ocenę wszystkich uwarunkowań, przemyślany wybór lokalizacji a dalej odpowiedni dobór rozwiązań, technologicznych i zharmonizowanie prac z innymi inwestycjami. Skala wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań środowiskowych. Dlatego tak ważne jest ujęcie kwestii ochrony środowiska w lokalnych dokumentach strategicznych (w lokalnych Studiach i Planach Zagospodarowania Przestrzennego). Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji, także pozwoli istotnie ograniczyć takie oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko należą: prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych, dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, itp.

Z uwagi na fakt, że obszar wybrzeża w okresie ciągów jesienno-wiosennych oraz w okresie zimowym stanowi ważny szlak migracyjny ptaków oraz ich zimowisko, prace inwestycyjne w obrębie wybrzeża powinny być prowadzone z wyłączeniem okresu od marca do listopada włącznie.

W czasie realizacji inwestycji drogowych, w tym inwestycji realizowanych w ramach „Poprawy dostępności do Portu Kołobrzeg” należy zastosować następujące środki minimalizujące:

- wszelkie prace należy prowadzić w taki sposób, aby istniejące zadrzewiania nie ulegały zniszczeniu, natomiast usunięcie drzew kolidujących z inwestycją możliwe jest po wcześniejszym uzyskaniu zgody organu właściwego do wydania zezwolenia na wycinkę;
- winno się unikać lokalizacji placów składowych i dróg dojazdowych w obrębie zasięgu koron drzew;
- systemy korzeniowe i pnie drzew należy zabezpieczać przed uszkodzeniami mechanicznymi;
- prace należy prowadzić w sposób, który nie spowoduje zniszczenia istniejących pomników przyrody;

- należy ograniczyć wielkość prac terenowych, które prowadzą do zmian naturalnego ukształtowania terenu;
- wszelkie prace należy prowadzić z wykluczeniem środków chemicznych letalnych dla ryb i innych organizmów wodnych;
- wszelkie miejsca wyznaczone na placach budowy do składowania substancji podatnych na migrację wodną należy wyścielić materiałami izolacyjnymi;
- odpady powstające podczas wszelkich prac budowlanych należy segregować i przechowywać w odpowiednich pojemnikach zapewniając ich regularny odbiór przez uprawnionych odbiorców, natomiast odpady niebezpieczne wydzielać i wywozić do specjalistycznych przedsiębiorstw zajmujących się ich utylizacją;
- w celu zapewnienia warunków komfortu akustycznego, w związku z realizacją inwestycji „Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg” (Etap I,II)” należy zrealizować ekrany akustyczne (zgodnie z zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia: decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 3/08 z dnia 8 lipca 2008 roku, znak: K-SR-P-2/6618/9-2/08), które muszą zapewnić ograniczenie wystąpienia kolizji z ptakami;
- należy ograniczyć do minimum stosowanie środków do odladzania jezdni w granicach obszarów NATURA 2000;

Kompensacja przyrodnicza

Działania kompensujące to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 41 ustawy Prawo Ochrony Środowiska projekt kompensacji przyrodniczej może być zawarty w prognozie oddziaływania na środowisko planów, programów i strategii. Zgodnie z art. 75 ustawy Prawo Ochrony Środowiska kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa”.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że na obecnym etapie nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań powodujących znacznych zmian w środowisku wywołanych realizacją Programu, które wymagałyby podjęcia takich kroków.

Przedsięwzięciem mogącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zawartym w Programie jest budowa obwodnicy Kołobrzegu. Zadanie to nie jest jednak zadaniem realizowanym przez Gminę Miasto Kołobrzeg. Jednostką odpowiedzialną za realizację zadania jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Zadanie to jest planowane do

realizacji po 2012 roku. Szczegółowa analiza oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie sporządzania raportu oddziaływania na środowisko inwestycji na potrzeby decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Dodatkowo w zamian za wycięte drzewa i krzewy oraz tereny biologicznie czynne w związku z realizacją inwestycji planowanych do realizacji w ramach projektu „Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg” (Etap I,II) należy przewidzieć nasadzenia zastępcze dostosowane do roślinności rodzimej, co wynika z uzyskanej w 2008 roku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 3/08 z dnia 8 lipca 2008 roku, znak: K-SR-P-2/6618/9-2/08).

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Warunkiem prawidłowej realizacji założeń Programu jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań oraz dostępność środków finansowych jak i brak protestów społeczeństwa. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach aktualizacji Programu ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Planowane działania mają charakter optymalny dla realizacji ustalonej wizji rozwoju Miasta. Proponowanie rozwiązań alternatywnych dla takich działań nie ma, zatem uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, dokumenty te mają charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

XI. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD ANALIZY PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W aktualizacji Programu Ochrony Środowiska możliwie precyzyjnie określone zostały zasady oceny i monitorowania efektów jego realizacji. Zaproponowane w nim wskaźniki ilościowe i jakościowe pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych działań i prognozować związane z tym zmiany w środowisku. Dla każdego wskaźnika określono także źródło pozyskiwania danych do weryfikacji, co znacznie ułatwi ich uzyskanie. Ocena realizacji POŚ na podstawie wyznaczonych wskaźników dokonywana będzie, co dwa lata i opierać się będzie na regularnej ocenie następujących zagadnień:

- określenie stopnia wykonania przedsięwzięcia i/lub działania,
- określenia zaawansowania przyjętych celów lub inwestycji,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem.

Koordynator wdrażania Programu będzie oceniać co dwa lata stopień jego wdrożenia. Sporządzany co 2 lata raport z realizacji programu przedstawiany jest Radzie Miejskiej i Prezydentowi Miasta.

Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji. Taka procedura pozwoli także na spełnienie wymagań zapisanych w ustawie Prawo ochrony środowiska, a dotyczących okresu, na jaki jest przyjmowany Program Ochrony Środowiska i systemu raportowania o stanie realizacji programu ochrony środowiska.

Tabela 10 Wskaźniki monitorowania Programu

Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych
Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko		
Ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym na terenie miasta	dam ³	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na terenie miasta	osoba	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba przyłączy wodociągowych na terenie miasta	szt.	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Długość sieci wodociągowej na terenie miasta	km	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta	km	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Liczba przyłączy kanalizacyjnych na terenie miasta	szt.	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Ilość odprowadzonych ścieków komunalnych	dam ³	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na terenie miasta	osoba	GUS Bank Danych Lokalnych
Przepustowość oczyszczalni ścieków komunalnych	m ³ /d	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Kołobrzegu
Wielkość sprzedaży energii cieplnej na terenie miasta	GJ	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu
Straty ciepła („sprzedażowe” związane z przepływem energii cieplnej przez sieci)	GJ	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Kołobrzegu
Jakość powietrza atmosferycznego na terenie miasta	klasa	WIOŚ
Powierzchnia lasów na terenie miasta	ha	GUS Bank Danych Lokalnych
Liczba obszarowych form ochrony przyrody ustanowionych na terenie miasta	szt.	RDOŚ
Liczba pomników przyrody ustanowionych na terenie miasta	szt.	RDOŚ

Do wskaźników świadomości społecznej zaliczyć możemy:

- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców,
- liczbę, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno – informacyjnych,
- ilość wniosków na dofinansowania inwestycji proekologicznych.

XII. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Według zapisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska i ustaleń Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r., Nr 96, poz. 1110) jako oddziaływanie transgraniczne określa się *"jakoiegolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej strony; przy czym "oddziaływanie" oznacza jakiegolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników"*.

Transgraniczne oddziaływania na środowisko przedsięwzięć ujętych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg nie jest możliwe, ponieważ:

- wielkość oddziaływania na środowisko będzie stosunkowo niewielka (powietrze, hałas – głównie oddziaływania o charakterze lokalnym, krótkoterminowe, ograniczone do etapu realizacji inwestycji);

[Realizacja inwestycji polegającej na budowie obwodnicy Kołobrzegu w ciągu drogi krajowej Nr 11 nie będzie wiązała się również z transgraniczną emisją zanieczyszczeń, gdyż:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza będzie emisją niską, w związku z czym nie będzie rozprzestrzeniała się na duże odległości, tym samym nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na gleby i wody powierzchniowe, za pośrednictwem powietrza;
- ścieki będą na tyle podczyszczane (zgodnie z obowiązującymi przepisami), że nie wpłyną na jakość wody w odbiornikach].
  - realizacja inwestycji z zakresu ochrony brzegu morskiego będzie dotyczyła tylko rejonu o stosunkowo niewielkiej powierzchni; nie będzie wiązała się z możliwością wycieku do morza, który miałby charakter transgraniczny, nie będzie miała także wpływu na kształt linii brzegowej sąsiednich państw;

XIII. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2011 – 2014 z perspektywą na lata 2015-2018” została

100

przeprowadzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko- jak i długoterminowych.

Celem tego dokumentu jest określenie systemu ochrony środowiska w mieście Kołobrzeg. Uwzględnia on wymagania środowiskowe, gospodarcze i społeczne.

Zaktualizowany dokument zawiera analizę istniejącego stanu i prognozę jego zmian oraz definiuje cele i kierunki działań zmierzające do poprawy stanu istniejącego, a także określa konkretne działania planowane do realizacji, określając ich szacunkowy koszt, montaż finansowy, potencjalne źródło finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za realizację. Cele te wyznaczono dla następujących obszarów:

ochrona przyrody,
zasoby wodne,
powietrze atmosferyczne,
powierzchnia terenu i środowisko glebowe oraz rekultywacja terenów zdegradowanych;
ochrona strefy brzegowej Morza Bałtyckiego;
edukacja ekologiczna i wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem.

Podstawę prawną opracowania prognozy stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

W Prognozie przeanalizowano zakres, zawartość i cele przedstawione w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg i określono, że są one zgodne z dokumentami wyższego szczebla wojewódzkiego, krajowego i powiatowego, a także stanowią kontynuację ich zapisów na poziomie gminnym.

Szczegółowo porównano zgodność celów i zadań projektu z Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego oraz z Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Kołobrzeskiego.

Wykonanie zaplanowanych w projekcie Programu zadań o charakterze inwestycyjnym będzie ingerować w środowisko przede wszystkim na etapie ich realizacji.

Największy wpływ na środowisko w trakcie budowy będą miały następujące przedsięwzięcia:

- budowa obwodnicy Kołobrzegu (droga S11);
- remonty dróg,
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- modernizacja systemu ochrony przeciwpowodziowej;
- realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”;

- poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap I, II, III.

Realizacja zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska, przyczyniając się do osiągnięcia celów zakładanych w tym dokumencie, będzie miała w dłuższej perspektywie czasowej pozytywny wpływ głównie na takie elementy środowiska jak:

- elementy przyrody ożywionej, ze względu na realizację zadań związanych z:
  - rozwojem i bieżącą ochroną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo;
  - bieżącą pielęgnacją zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta;
  - rewitalizacją Kołobrzesckiej Strefy Uzdrawiskowej (Park Nadmorski i Park Jedności Narodowej);
  - budową, przebudową i utrzymaniem zieleni miejskiej;
  - utrzymaniem, wymianą i wprowadzaniem zadrzewień przydrożnych, alei drzew;
  - uzupełnieniem szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków;
  - systematycznym zalesianiem gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych;
  - zwiększaniem różnorodności gatunkowej lasów i bieżącą ochroną istniejących kompleksów leśnych;
- jakość wód, ze względu na realizację zadań związanych z:
  - budową, rozbudową i systematyczną modernizacją sieci kanalizacji sanitarnej;
  - modernizacją oczyszczalni ścieków w Korzyścienku,
  - promocją, wdrażaniem i upowszechnianiem zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej,
  - racjonalnym zużyciem środków ochrony roślin i nawozów;
  - prowadzeniem rekultywacji terenów uznanych za zdegradowane;
- jakość powietrza, ze względu na realizację zadań związanych z:
  - modernizacją istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii;
  - termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych;
  - redukowaniem emisji niskiej poprzez propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych,

rozpowszechnieniem stosowania drewna, trocin, trzciny energetycznej czy gazu;

- o edukacją ekologiczną społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii;
- o przebudową, budową i modernizacją dróg;
- o modernizacją oczyszczalni ścieków w Korzyścieniu (deodoryzacja, hermetyzacja).

Odpowiedni stan ochrony brzegów morskich zostanie zachowany dzięki realizacji „Programu ochrony brzegów morskich”, w tym następujących inwestycji:

- o budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego;
- o wykonanie sztucznego zasilenia brzegu morskiego;
- o monitoring brzegu morskiego w zakresie występowania niewybuchów i niewypałów wraz z ich usunięciem w miejscowości Kołobrzeg – „zeskanowanie” dna morskiego w strefie płytkiego podbrzeża wraz z wydobyciem i utylizacją stwierdzonych niewybuchów i niewypałów na odcinku ok. 2 km brzegu morskiego;
- o podbudowa (odtworzenie) systemu ostróg w km wybrzeża 330,4 – 333,4 w Kołobrzegu po stronie wschodniej ujścia rzeki Parsęty.

Poprawa jakości środowiska na terenie miasta będzie możliwa dzięki integracji lokalnej społeczności wokół tematu ekologii i ochrony najbliższego środowiska, poprawie świadomości środowiskowej obywateli.

Na obecnym etapie trwania prac projektowych nie stwierdzono, by realizacja założeń Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg wiązała się z wystąpieniem skutków, czy znaczących oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia środków zapobiegawczych lub kompensacji przyrodniczej, w związku, z czym nie przewidziano podjęcia takich działań.

Należy zastosować jednak kilka zasad, głównie na etapie projektowania i przygotowania przedsięwzięcia - m.in. szczegółowo przebadać konkretne działania, lokalizację i zastosowane technologie pod kątem ich oddziaływania na środowisko.

Transgraniczne oddziaływania na środowisko przedsięwzięć ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg nie jest możliwe ze względu na skalę oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

Formy ochrony przyrody oraz obiekty wpisane do wykazu zabytków nie są w bezpośredni sposób zagrożone skutkami realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska.

Podsumowując realizacja zadań określonych w Programie będzie miała długotrwały korzystny wpływ na jakość poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego miasta, wpłynie pozytywnie na sferę życia i komfort mieszkańców, a także przebywających na jej terenie turystów.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1: Ocena wpływu działań Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na stan środowiska i zdrowie mieszkańców

Załącznik 2: Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

Załącznik 3: Pismo Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

ZAŁĄCZNIK 1

Ocena wpływu zadań przewidzianych do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na stan środowiska i zdrowie mieszkańców

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
OCHRONA PRZYRODY									
Doskonalenie systemu obszarów chronionych i ochrona obiektów cennych przyrodniczo	Rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
	Bieżąca pielęgnacja zabytkowych parków i zieleni wokół obiektów zabytkowych na terenie miasta	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)
	Rewitalizacja Kołobrzeskiej Strefy Uzdrawiskowej- Park Nadmorski i Park Jedności Narodowej	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
Ochrona bioróżnorodności	Budowa, przebudowa i utrzymanie zieleni miejskiej	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)
	Utrzymanie, wymiana i wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, alei drzew; Uzupełnienie szpalerów drzew o przerwanej ciągłości poprzez dosadzenia odpowiednich gatunków	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)
Ochrona lasów	Lokalizacja zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
	Systematyczne zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo – krajobrazowych	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
	Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe, degradacja)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
	Monitoring procesu zwiększania zalesień	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
	Zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
ZASOBY WODNE									
Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Korzyścienku - deodoryzacja, hermetyzacja	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)
	Sieć kanalizacji sanitarnej - ul. Wojska Polskiego, Armii Krajowej	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej – ul. Krakusa i Wandy	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej – ul. Witosa	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej – ul. Brzeska (Podczele)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej –ul. Kolumba	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
	Sieć wodociągowa – ul. Słowicza, Głogowa, Bzów, Akacyjowa	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa – ul. Zbowedwóów, Kapitańska, Marynarska, Bosmańska	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa – ul. Słowackiego	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa – ul. Wierzbowa, Różana, Sosnowa	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa – ul. Wolności	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa – ul. Bydgoska	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Sieć wodociągowa – ul. Szafirowa, Szmaragdowa, Diamentowa, Rubinowa	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Przebudowa magistrali DN 350 ul. Młyńska	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Przebudowa kanałów deszczowych w pasie drogowym ul. Łopuskiego	(0)	(+)	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz z budową odpływu do morza w km 336+150	(0)	(?)	(?)	(?)	(?)	(0)	(?)	(+)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
	Remont Kanału Drzewnego w km 0+500 - 1+700 oraz remont Kanału Drzewnego Małego w km 0+000 - 0+300	(0)	(?)	(?)	(?)	(?)	(0)	(?)	(0)
	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Parsęty poniżej miejscowości Osówko w tym miast: Kołobrzegu, Karlina i Białogardu	(0)	(?)	(?)	(?)	(?)	(0)	(?)	(+)
POWIERTRZE ATMOSFERYCZNE									
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ciepłownictwa	Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)
	Modernizacja istniejących systemów grzewczych według najlepszych dostępnych technologii z wykorzystaniem energii wytwarzanej w skojarzeniu (energia elektryczna razem z energią ciepłą) w oparciu o odnawialne źródła energii	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)
	Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych	(+)	(0)	(-)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Termomodernizacja głównego budynku Urzędu Miasta Kołobrzeg zlokalizowanego przy ul. Ratuszowej 13 w Kołobrzegu								
	Redukowanie emisji niskiej poprzez propagowanie eliminacji węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, rozpowszechnienie stosowania drewna, trocin, trzciny energetycznej czy gazu	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)
	Edukacja ekologiczna społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych (szczególnie tworzyw sztucznych) oraz upowszechniania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
	Modernizacja kotła WR-25	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
	Budowa układu kogeneracyjnego	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych	Budowa obwodnicy Kołobrzegu na drodze krajowej Nr 11	(+/-)	(+/-)	(-)	(-)	(-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)
	Ograniczenie emisji komunikacyjnej i ochrona przed jej negatywnym oddziaływaniem poprzez budowę obejść drogowych, budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Przebudowa ul. Towarowej i ul. Zdrojowej	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Przebudowa ul. Artyleryjskiej w Kołobrzegu	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Rewitalizacja Kołobrzesckiej Strefy Uzdrowskiej – przebudowa ul. Kołłątaja	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Przebudowa ulicy Św. Macieja w ramach projektu Rewitalizacja „Czerwonych Koszar”	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Przebudowa ul. Radomskiej	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Budowa ul. Plażowej	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
	Przebudowa ul. Wileńskiej	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Przebudowa ul. Rzecznej	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Przebudowa ul. Wiosennej	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Budowa ul. Orłowskiego	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Drogi na osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. VI Dywizji Piechoty	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Rozpoznanie możliwości i ewentualna budowa ścieżki rowerowej przy byłym torowisku w rejonie ul. Bałtyckiej i Wiosennej	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)
	Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
Ochrona przed hałasem	Monitoring hałasu drogowego w wyznaczonych punktach, dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
	Wykonywanie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych jak również budynków mieszkalnych	(+)	(0)	(+/-)	(0)	(0)	(+)	(0)	(+)
	Ograniczenie hałasu emitowanego przez środki transportu (transport drogowy i szynowy)	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z prowadzonej działalności gospodarczej i przemysłowej	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Zapewnienie przestrzegania zasady strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji) w planowaniu przestrzennym	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Ochrona oraz promowanie cichych obszarów, na których występuje naturalny klimat akustyczny	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
Ochrona przed polami elektromagnet.	Prowadzenie badań poziomów pól elektromagnetycznych	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Wyodrębnienie obszarów i prowadzenie rejestru terenów, gdzie stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Opracowanie programu ograniczenia emisji PEM do środowiska	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)
	Podnoszenie świadomości społeczeństwa o źródłach i stopniu oddziaływania pól elektromagnetycznych	(+)	(0)	(+)	(0)	(+)	(+)	(0)	(+)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
POWIERZCHNIA ZIEMI I ŚRODOWISKO GLEBOWE									
Zapobieganie degradacji gleb i rekultywacja gleb zdegradowanych	Wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)
	Promocja, wdrażanie i upowszechnianie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)
	Poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)
	Promowanie upraw energetycznych na ugorach, nieużytkach, glebach zdegradowanych	(+)	(?)	(?)	(?)	(?)	(0)	(?)	(+)
	Prowadzenie prac zalesieniowych na gruntach o niskiej przydatności rolniczej i gruntów wyłączonych z dopłat	(+)	(+)	(?)	(+)	(?)	(0)	(?)	(+)
	Ochrona gleb przed erozją i zakwaszeniem	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)
	Prowadzenie rekultywacji terenów uznanych za zdegradowane zgodnie z wojewódzkim rejestrem	(0)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
Ochrona zasobów kopalin	Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu „dzikich wysypisk”	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)	(+)
	Stosowanie jako kruszyw materiałów pochodzących z odzysku	(0)	(+)	(+)	(+)	(?)	(0)	(+)	(0)
	Racjonalne zagospodarowanie terenu występowania zasobów wód leczniczych oraz rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego	(0)	(+)	(0)	(+)	(0)	(0)	(0)	(+)

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
OCHRONA STREFY BRZEGOWEJ MORZA BAŁTYCKIEGO									
Ochrona brzegów morskich	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Budowa opaski brzegowej z kamienia łamanego (Kołobrzeg 328,9-330,28)	(0)	(+)	(+/-)	(+)	(+/-)	(0)	(0)	(+)
	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Przebudowa ścianki szczelnej w Kołobrzegu	(0)	(?)	(?)	(?)	(?)	(0)	(?)	(0)
	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Wykonanie sztucznego zasilenia brzegu morskiego	(0)	(0)	(?)	(+/-)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Realizacja „Programu ochrony brzegów morskich”: Monitoring brzegu morskiego w zakresie występowania niewybuchów i niewypałów wraz z ich usunięciem w miejscowości Kołobrzeg – „zeskanowanie” dna morskiego w strefie płytkiego podbrzeża wraz z wydobywaniem i utylizacją stwierdzonych niewybuchów i niewypałów na odcinku ok. 2 km brzegu morskiego	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(0)	(+)
	Ochrona brzegów w Kołobrzegu– podbudowa (odtworzenie) systemu ostróg w km wybrzeża 330,4 – 333,4 w Kołobrzegu po stronie wschodniej ujścia rzeki Parsęty	(0)	(0)	(+)	(+)	(+)	(0)	(0)	(0).
	Odbudowa odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ulicy Sułkowskiego	(0)	(?)	(?)	(?)	(0)	(0)	(0)	(+)
Modernizacja portów w Kołobrzegu	Modernizacja i rozbudowa Portu Jachtowego w Kołobrzegu Etap I	(?)	(?)	(?)	(?)	(?)	(0)	(?)	(0)
	Modernizacja Pomostu Drewnianego w Porcie Rybackim	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)	(+)

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg

Kierunek działań	Zadanie	Komponent środowiska							
		Powietrze i środowisko akustyczne	Woda i środowisko gruntowe	Różnorodność biologiczna	Powierzchnia ziemi	Formy ochrony przyrody	Zabytki	Walory krajobrazowe	Zdrowie ludzkie
	Realizacja projektu „Innowacyjne rozwiązania w Porcie Rybackim Kołobrzeg” – budowa nowych, mniej energochłonnych systemów oświetleniowych – zainstalowanie trzech turbin wiatrowych dla pozyskania energii odnawialnej oraz dziesięciu lamp oświetleniowych zasilanych energią wiatrową i słoneczną.	(+)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
Poprawa dostępu do portu	Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap I	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap II	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(+/-)	(0)	(+/-)	(+/-)
	Poprawa dostępności do Portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) Etap III	(+/-)	(+/-)	(?)	(?)	(?)	(0)	(?)	(+/-)
EDUKACJA EKOLOGICZNA									
Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Organizacja szkoleń, konkursów, prelekcji, wystaw, wycieczek z zakresie ochrony środowiska. Udział w akcjach: „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”, „Zielony Kołobrzeg”, „Sprzątanie brzegów Parsęty”	Realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej pośrednio będzie korzystnie oddziaływać na wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego.							
	Elektroniczna baza danych dotyczących ochrony środowiska - udostępnianie materiałów edukacyjnych, instruktarzowych, poglądowych, informacji o odbywających się oraz zakończonych konkursach środowiskowych, dokumentów związanych tematycznie z ochroną środowiska, zawierających dane o środowisku i jego ochronie na oficjalnej stronie internetowej Miasta Kołobrzeg	Realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej pośrednio będzie korzystnie oddziaływać na wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego.							

Oznaczenia:

- oddziaływanie negatywne   + oddziaływanie pozytywne   0 brak oddziaływania   ? - na obecnym etapie projektowania nie można jednoznacznie stwierdzić występowania oddziaływania bądź jego charakteru

EKO-PROJEKT

DORADZTWO W OCHRONIE ŚRODOWISKA

ul. Dąbrowskiego 291A, 60-406 Poznań;   tel. (061) 667 51 65, 600 914 508, 601 842 619;   www.eko-projekt.com